

FRIMURER

Nr. 2- 2009 62. Årgang

bladet

**HISTORISK
SUS PÅ RØROS**

Bo godt hos Thon Hotels

Thon Hotels har 53 hoteller
i Norge, i tillegg til hoteller
i Sverige, Brussel og Rotterdam.

Den store Norske Landsloge
har inngått en landsdekkende
hotellavtale med Thon Hotels.
Avtalen er tilgjengelig for alle
Frimurere og deres partnere.

Bestillingskode: LOGEN

Thon booking 815 52 400
www.thonhotels.no

STOR AVDELING MED
SELSKAPSTØY
og
LOGEANTREKK

Cavaliere

4MEN
fashion brand store

FOR MEN AS, AVD. CCVEST

LILLEAKERVEIEN 16, 0283 OSLO

Tlf.: 22 73 01 11

ÅPNINGSTIDER: 10-20 (09-18)

www.formen.no

VI HAR MYE Å GLEDE OSS OVER

Mine brødre!

Mye har skjedd i vår Orden. Det har vært mye å glede seg over, og nok et halvår er i ferd med å passere. Det er vår, ja, snart sommer, og i den alminnelige verden tikker livet videre. Hvert sekund i våken tilstand er vi opptatt med å tenke, handle og løse oppgaver på en så korrekt måte som mulig.

Hvordan makter vi mennesker så dette? Som oftest er vi nok dyktigst til å feile, løse problemer på feil måte – tenke galt – ja, handle galt. Har vi så langt i dette logeåret maktet å tilegne oss og magasinere tilstrekkelig krefter til å komme gjennom den forestående tid?

Ja, har vi vært dyktige nok – har vi kommet logen i møte med et åpent sinn? Har vi vært mottagelige for de impulser som stadig gis?

Det er det store spørsmål som hver gang dessverre må besvares med et nei. Det er vel berettiget å stille seg selv spørsmålet – om vi ikke nok en gang har vandret gjennom livet uten å bruke de muligheter som gis og brukt de hjelpemidler vi som brødre har fått.

Med dette som bakgrunn er det kanskje naturlig å trekke noen paralleller med det arbeid vi driver og den tid vi nå er inne i og gjøre noen betraktninger. Vinterdvalen er over og vårens veksteksplasjon minner oss om hvilke muligheter som gis. La oss glede oss over knoppskytingen og nye blader som folder seg ut og som utvikler seg for hver dag som går. Kort sagt; alt dette som forvandler naturen i vårt land fra en grå masse til en frodig oase.

La oss som mennesker sakte, men sikkert bli klar over at vi er gitt den samme mulighet. La oss bruke denne våren og sommeren som et sinnbilde på hva vi kan oppnå og hvordan forvandlingen kan være. Når vi overfører en slik prosess på vårt eget liv levendegjør vi en prosess. Da synliggjøres at det som skjer i naturen også kan skje med oss, men med den store forskjell at knoppskytingen foregår hver dag. Den er ikke begrenset til en gang pr. år og den er heller ikke avhengig av solens varme.

Hos oss mennesker, som er i en utviklingsprosess, er det alltid vår. Hver morgen, en ny dag – hver kveld en ny natt og innenfor dette også i menneskelig sammenheng snevre perspektiv, skal vi ha kraft til knoppskyting.

La oss derfor en fin sommerkveld sette oss ned og nyte – ja, glede oss over livet og våre omgivelser. La oss håpe at vi hver morgen – hver vår – fornemmer at vi er kommet et skritt videre på vår vandring mot den evige vår. Lykke til kjære brødre og la disse ord være grunnlaget for en topplading av batteriene.

En god sommer ønskes hver og en av dere.

Ivar A. Skar
O.S.M.

Våren er også ensbetydende med pilegrimsvandring. Her er Stormesteren fotografert under den forrige vandingen i regi av logene på Hamar.
Foto: Edmund Juliussen

FRIMURER
bladet

Produksjonen er svanemerket

Den Norske Frimurerorden
Nedre Vollgt. 19
0158 Oslo
P.b. 506 Sentrum,
NO-0105 OSLO.
Telefon: 22 47 95 00

Redaktør:
Terje Coucheron Helsingeng

I redaksjonen:
Arne Lie
Arne Lie jr
Inge Nygaard

Faste spaltister:
Arne Hilmar Andresen
Odd Grann
Halfdan Wiberg
Helge Bjørn Horrisland
Erling Grønvold Olsen

Ordenens nett-adresse:
www.frimurer.no

Frimurerbladet utkommer fire ganger i året:
Februar, mai, september, november.
ISSN 1890 -2715

Annonser:
Carsten Christoffersen
Conrad Hemsens vei 12 B,
NO-0287-OSLO
Mobiltlf.: 926 10 532
E-post: oslocar@oslo.online.no

Design og grafisk produksjon:
www.merkurtrykk.no

Henviselse til
Den Norske Frimurerorden
og Storsekretariatet:
ordenen@online.no

FORSIDEN:
Kaptein, Inge Aas (liggende) ber Morten Anda Berg om hjelp. Kapteinen har vært en svært lite hyggelig mot soldaten fra første stund, men nå har timen kommet der soldaten tar hevn og forlater kapteinen i isøde. I august kan du se denne forestillingen og samtidig delta på logemøte på Røros.
Foto: Svein Engan

ØKT SATSNING PÅ KUNNSKAP OG OPPLÆRING

1. januar 2009 ble Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet i Den Norske Frimurerorden opprettet. Direktoratet har fått i oppgave å forestå opplæring av embetsmenn på alle nivåer innenfor Ordenen, og bidra til læringsprosesser for alle landets frimurere for øvrig.

Av Kjell Krey Dagsloth
kdagslot@online.no

SAMORDNING AV RESSURSENE

- Stormesteren har tatt viktige og fremtidsrettede organisasjonsmessige grep ved blant annet å etablere to nye direktorier: Ritual- og utstyrsdirektoriet og Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet, forteller Tore Evensen og fortsetter:

- Det er en stor fordel at alle fagmiljøer som skaper, utvikler, kvalitetssikrer og forvalter kunnskapsmateriale innenfor vår Orden nå finner seg under samme «paraply».

Ordenens Bannerfører viser til at Nevnden for frimurerisk forskning og opplysning, Forskningslogen Niels Treschow og Ordensbiblioteket alle er blitt samordnet gjennom opprettelsen av den organisatoriske enheten "kunnskapsforvaltning" under Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet (KD). Samtidig peker Tore Evensen på seks personer som blir helt sentrale i opplæringsvirksomheten rundt om i landet: de Opplæringsansvarlige. Disse er oppnevnt av hver provinsialloge og for hvert av Landslogens tre tilsynsområder. De skal blant annet innhente erfaringer og idéer fra opplæringsvirksomhet i den enkelte loge, og kartlegge behovet for opplæringstiltak og bistand slik den enkelte Ordførende Mester ønsker det for sin loge.

OPPLÆRINGSKOMITE

- En egen Opplæringskomité i direktoratet er allerede i gang med å utvikle opplærings tiltak, dvs. kurs, seminarer, studieopplegg og lignende tilbud til logene. Komitéen består av medlemmer som har kompetanse fra embetsfunksjoner i både Johannes- og Andreasloger så vel som fra Kapitlet, og sammenlagt har de en bred pedagogisk erfaringsbakgrunn, sier Nic Holter.

Sammen med de regionale opplæringsansvarlige vil de også kunne delta som instruktører i den opplæring som etter hvert skal tilbys i de forskjellige provinsene og tilsynsområdene. Slik opplæring kan for eksempel være et kurs for embetsverket i en enkelt loge eller et fellesseminar for embetsmenn fra flere loger. Men det finnes mange kunnskapsrike og kompetente brødre rundt om i landet som direktoratet også håper å kunne trekke veksler på i gjennomføringen av de mange kurs og andre opplæringstiltak som vil komme i tiden fremover.

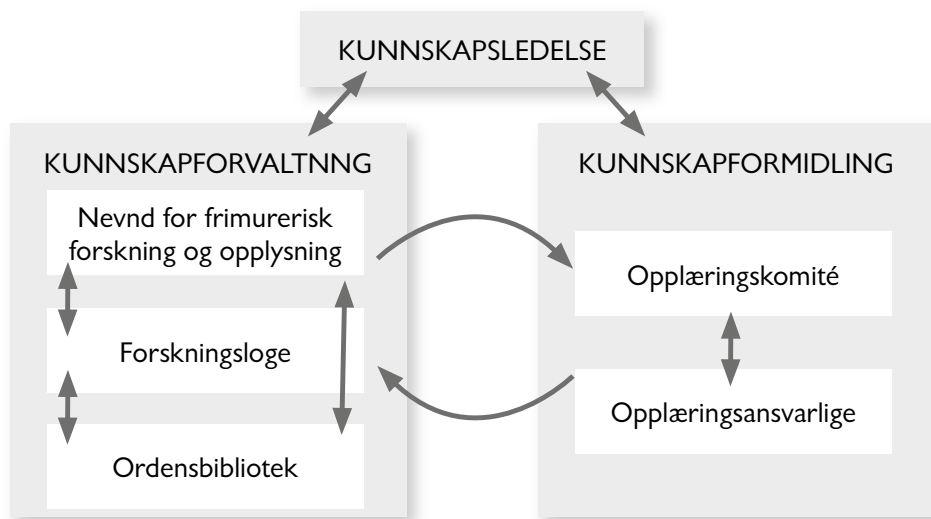
LOGEN SOM LÆRINGSARENA

- Å bidra til gode læringsmiljøer i den enkelte loge, både for embetsverket og brødrene på kolonnen, er direktoriets aller viktigste oppgave, fremhever Ordenens Storeducator, br. Nic Holter. Han forteller at den kartlegging

som de seks Opplæringsansvarlige allerede er i gang med, viser at logene har til dels svært ulik praksis og erfaring som læringsarena for den enkelte broder. Noen loger har lang tradisjon og god erfaring med opplæring og trening av embetsmenn i egen regi. Andre loger har, på grunn av ressursmangel eller av andre årsaker, i mindre grad kunnet tilby instruksjonsmøter, studievirksomhet og andre tilbud som våre medlemmer gjerne skulle hatt i tillegg til å delta på selve logemøtene.

- Vårt frimurersystem er ikke "et 100 prosent selvforklarende læresystem", hevder Nic. Frimureriets læremåte åpner riktignok for en stor grad av opplevelsesbasert læring. Men; skal den enkelte broder, og spesielt i lavere grader, litt etter litt skjøne noe av de ritualer og symboler som frimureriet benytter i sin læremåte, ja, da må han også få hjelp og oppmuntring i den lærings-

Skjematisk organisering av direktoratet:

Ordførende for det nye direktoriet er Ordenens Bannerfører Tore Evensen, som fram til årskiftet tjenestegjorde som Storkvoter i Landslogen og O.M. i Hamar Stewardsloge. Som Viceordførende er utnevnt Nic Holter, som derved trer inn i nyopprettet embete som Ordenens Storeducator. (Sekretær for direktoriet er Kjell Kristoffersen, som er Landslogens Vikar for Oversekretær og til daglig å finne i Ordenens Storsekretariat i Stamhuset).

prosessen som slik kunnskap og innsikt krever. Dette er den store utfordringen for embetsverket i enhver loge, og spesielt for alle brødre som innehar talende embeter.

Det må være et klart siktemål at et hvert opplæringstiltak for våre embetsmenn til syvende og sist skal få en positiv effekt på de øvrige brødres opplevelse av det rituelle arbeidet, av de frie talene og av ledelsen av hele møtet, og av miljøet i logen som helhet.

- Det innebærer at logens embetsmenn vil ha nytte og glede av å tilegne seg spesifikk embetskompetanse for å gjøre fyldest for seg i sine stillinger, sier Ordenens Bannerfører. Den pågående kartlegging av behovene viser at logene har mange idéer og ønsker om opplæring for sine embetsmenn. Men særlig pekes det på behovet for talerseminarer, lederopplæring, ritualforståelse og symbolforståelse, i tillegg til stemmebruk og presentasjonsteknikk, teamutvikling, og opplæring av Ceremonimester og Innførende Broder. Etablering av studievirksomhet, formidling av foredragsholdere og utvikling av logebibliotekenes tilbud blir også nevnt som behov i mange loger.

FOKUS PÅ LEDEROPPLÆRING

Ønsket om systematisk lederopplæring står sentralt hos de Ordførende Mestere. Dette vil direktoriet ta på alvor, sier Ordenens Bannerfører. Moderne ledelsesprinsipper, med mål og verdistyring av virksomheten, vil bli lagt til

grunn for opplæringen i det å lede en loge.

Ordenens overlevelse på sikt er avhengig av at den til enhver tid har ledere som tenker helhetlig, og som innser at frimurerisk ledelse betyr noe langt mer enn bare å utøve den ritualbundne virksomheten.

- For den Ordførende Mester innebærer dette blant annet strategisk planlegging, kvalitetsstyring, personalutvikling og eienomsforvaltning, sier Tore og fortsetter:

- Men kanskje først og fremst utvikling av det sosiale miljø som skal bidra til å motivere den enkelte broder til å delta i våre møter og dra nytte av vårt pedagogiske system for sin personlige utvikling.

GODT MOTTATT

Opprettelsen av Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet er allerede blitt godt mottatt rundt om i landet.

- Hver enkelt loge er naturligvis spent på hvor raskt vi vil kunne komme med et opplæringstilbud, sier Nic. Vi har for tiden 92 forskjellige loger i Den Norske Frimurerorden, og vårt mål er at hver enkelt av dem i løpet av ett år skal ha fått et tilbud om opplæring som imøtekommer minst ett av logens definerte ønsker.

Selv om dette er et meget ambisiøst mål i seg selv, er det bare første skritt i et langsiktig utviklingsarbeid i den enkelte loge som vi håper med tiden skal gi merkbar effekt hos alle medlemmer av vår Orden.

MANGE INVOLVERT

Direktoriet teller alt i alt 20 medlemmer, hvorav lederne for Nevnden, Forskningslogen og Ordensbiblioteket, så vel som -provisenes og Landslogens opplæringsansvarlige, inngår i dette tallet.

- Men det finnes som tidligere nevnt mange kunnskapsrike og kompetente medlemmer i vår Orden som vi etter hvert også blir avhengige av, sier Storeducator. Til utviklingen av nye opplæringstiltak og tjenester må vi benytte den fagkompetanse som finnes blant brødre rundt om i landet. Enkelte erfarne brødre er allerede engasjert i arbeidsgrupper og prosjekter som direktoriet har tatt initiativet til: Å utvikle fremtidige kurstilbud, forbedre tilgangen på foredrag og artikler, vurdere mulighetene for digitale medier for distribusjon av litteratur og læremidler, effektivisere og lage nye bibliotekstjenester, lage "oppstartspaker" for studiegruppevirksomhet i logene, og flere andre tiltak som man mener kan bidra til at det skapes gode og attraktive læringsmiljøer på alle plan.

Vi hører svært gjerne fra brødre som tror de vil kunne bidra i denne type oppgaver. Helst bør de kontakte provinsens/regionens Opplæringsansvarlige via sin Ordførende Mester, men de kan også sende noen ord til: kunnskapsdirektoriet@dnfo.no.

Til tross for stort engasjement og entusiasme allerede de første månedene i direktoriets levetid, er vi ydmyke for alle oppgavene som venter oss i årene fremover, avslutter Ordenens Storeducator.

- Med god hjelp fra øvrige direktorier og basert på den store interesse og velvilje våre planer og vårt arbeid er blitt møtt med over hele landet, føler vi oss ganske trygge på at vårt arbeid vil nå frem så vel til embetsmenn som til den enkelte broder på kolonnen, tilføyer Ordenens Bannerfører».

www.regalier.dk
Enhver frimurer's webbutik.

**Scandinaviens størst udvalg af
frimurer produkter.**

Kontakt: regalier@gmail.com
Telefon: +45 30335157

SYNGENDE DIRIGENTER SAMLES

22 dirigenter fra 20 kor fra hele landet var til stede da Frimurernes Sangforbund for første gang, og over to dager, arrangerte dirigent-samling i Stamhuset i Oslo. Hittil har ikke korene hatt noen organi-sert erfaringsutveksling, så samlingen var derfor preget av nysgjerrighet. I følge foreningens formann Jan Tjervåg (fra St. Johanneslogen Regulus i Ålesund) er det viktig for dirigentene å utveksle repertoartips og å øve på blant annet direksjonsteknikk, pusteteknikk og tonedannelse. Dessuten er det en ypperlig anledning for dirigentene – mange av dem høyt utdannede fagfolk – til å rettlede hverandre til å bli enda bedre, en rettleiding som er utilgjengelig når man jobber hver for seg.

Den korte stunden Frimurerbladet var til stede overvar vi en entusiastisk og engasjert samling dirigenter som terpet og sang og lot dirigentjobben gå på rundgang. Tid og krefter investert for at vi andre skal få enda bedre koropplevelser under møtene.

Av Inge Nygaard

Dirigenter fra 20 kor fra hele landet i den første organiserte dirigentsamling i regi av Frimurernes Sangforbund.

Det øves og terpes når dirigentjobben går på rundgang.

Eksklusive kuler i 14 karat gull/sølv med frimureriske emblemer.

Frimurerkule
Ø 16 mm
kr. 3900,-

Ø 13 mm
kr. 3400,-

City Gull er en av Oslos eksklusive gullsmedbutikker. Vi har satset på kvalitet og service siden åpningen i 1986. Visjonen er å skape en vakrere hverdag med smykker som kan glede og inspirere i generasjoner fremover. City Gull tilbyr smykker til både hverdag og fest, og utfører alle typer reparasjoner innenfor gullsmed- og urmakerfaget. Vårt mål er å gjøre vårt ytterste for at du som kunde skal være fornøyd.

Alle henvisninger til annonsen gir 15% på alt av sølvtøy, bunnadsølv, klokker, gull- og diamantsmykker. Vi sender til hele landet.

Klokker :
www.optura.no

City Gull
Oslo

Gullsmed & Urmaker City Gull
Dronningens gate 27, 0154 Oslo
Tel 22417474 Fax 22417475
post@citygull.com
www.citygull.com

937 FRIMURERE på Nord-Vestlandet

Logene i Møre og Romsdal ligger som perler på en snor. Derfor sendte Frimurerbladet Arne Lie til Nord-Vestlandet. På de følgende sidene kan du lese hva vår medarbeider fikk ut av turene til henholdsvis Ålesund, Kristiansund, Molde og Volde:

- I Ålesund finnes Stewardsloge av Annen Orden som arbeider i VII grad. Videre har Ålesund St. Andreaslogen Borgund og St. Johanneslogen Regulus som er den eldste og som ble innstiftet i 1924.
- Molde har St. Johanneslogen Aldebaran, St. Andreas deputasjonsloge og endelig Kapittel Broderforening.
- Kristiansund har St. Johanneslogen Syvstjernen, St. Andreas deputasjonsloge og Kapittel Broderforening.
- Vesta til den evige ild i Volda er den yngste og fikk status som St. Johannesloge i år 2000.

Summerer vi antallet brødre i de fire St. Johanneslogene får vi til sammen 937 medlemmer i dette vakre, oppkløvde fylket som henger sammen ved hjelp av ferger, fjell, fjorder, tunneler og troen på egen innsats.

Ifølge offentlig statistikk har fylket 5,3 prosent av Norges befolkning. Sammenholder vi dette med antallet frimurere i Møre og Romsdal finner vi godt samsvar.

Vi har valgt å presentere virksomheten i dette fylket litt forskjellig og under navnet Mørejarlene. Jarlene har som kjent sin rot i Norgeshistorien. De hadde sitt hovedsete på øya Giske, rett utenfor Ålesund. Vinklingene kan kanskje bidra til et mer nyanisert bilde av frimurere i sin alminnelighet; det ville jo være besynderlig om alle frimurere tenkte likt i ett og alt. Det ville være like umulig som om vi alle sammen hadde like fingeravtrykk.

LES MER – Bla om

PROFIL AV EN ARBEIDSMAN

Harald Krabbe Knudsen blir fra alle hold beskrevet som en drivende kraft som alltid stiller opp. Han deler generøst sine kunnskaper med andre og har ingen geografiske grenser. Det hevdes med tyngde at han får oppgavene utført – det blir ikke bare med preik og ord. Brødrene omtaler ham med varme som ”Krabben”.

ALLE INNLEGG

Av Arne Lie
arli2@online.no

”Krabben” er en spillevende organisme. Han er meget aktiv skribent, håndverker, foredragsholder, venn, ektefelle, far, logebroder og frimurer. Man går ikke fra ham uten å bli påvirket. Det er ikke forunderlig at han får så mange gode skussmål. Heller ikke at han har fått Den Norske Frimurerordens Hederstegn.

- Du er arvelig belastet, Harald?

- Ja, du sikter sikkert til at min far var frimurer og det stemmer. Det er noe i det at våre fedres holdninger og interesser noen ganger går i arv. Far var rådmann i Ålesund og stelte med budsjetter og tall. Selv ble jeg revisor. Han ble også Ordførende Mester i Regulus, jeg ble også Ordførende Mester i Ålesund, men da i Stewardslogen.

Vi delte flere andre interesser. Min sønn er også frimurer og det er jeg svært glad for, det er kanskje en interesse som går i arv - om ikke genetisk. Frimureriet er jo så mangfoldig, der er noe for alle og enhver.

- Ja, kanskje det, men fortell litt om deg selv. For eksempel om den jubileumsboken du skrev; *LOGEBRØDRE I 100 ÅR*?

- Ja, det var et hyggelig oppdrag, men det tok all min tid i 3 måneder. Jeg isolerte meg på et ledig soveværelse hjemme sammen med en PC og en haug med protokoller og referater. Skrev og skrev. Jeg hadde god hjelp av to brødre som fungerte som korrekturleser og språkvasker samt av min ektefelle som er bibliotekutdannet.

Ferdig trykket ble boken på 317 sider. Boken fikk en god mottakelse. Det er jeg

glad for. Skrivning er jo en ensom bestilling, en feil kan ødelegge det hele. Det har mang en skribent fått erfare.

- Ja visst. Du var i din ungdom en vilter krabat?

- Du tenker på at jeg hadde motordilla? Ja, jeg hadde en forkjærlighet for det. Men den interessen delte jeg med min ektefelle og min sønn. Vi startet en Gokart-klubb her i byen. Den skjøt fart og i 1982 fikk vi bygget en Gokart-bane som nr. 3 i Norge. Samme året vant vi Nordisk Mesterskap.

Vi ga ut et lite Klubblad i flere år. Jeg ble vice-president i Norges Karting Forbund som er underlagt bilsportforbundet og fikk Hedersprisen i 1992.

Jo da, man skal ha en viss porsjon av friskhet i den sporten, man må ta noen inner-svinger, for å si det slik. Gokart-miljøet i Ålesund er i full virksomhet også i dag. En sunn og god interesse i alle aldre, men kanskje mest for de unge.

HOBBYKUNSTNER

- Du er revisor av fag, men har sterke kunstneriske drag i din natur?

- Det har jeg nok etter min far. Han laget de vakreste malerier når han hadde tid. Han kunne kanskje livnært seg som kunstner, men byutvikling tok all hans tid. Og det er vel kunst i det også. Jeg har bidratt i logesammenheng med å utarbeide regaler, draperier, kulisser og kapittelbannere. Alt skal være etter nøyaktige forskrifter. Jeg har klippet, sydd, skåret til og malt.

Mye var så stort at jeg laget modeller på hytten min, spente modellmaterialene fast på veggen, tegnet det ut og klippet til materialene der. Jeg har symaskin både på hytta og hjemme. De ferdige produkter kom til nytte både i logene i Ålesund, Molde og i Volda. Noe er også gått i arv til Broderforeningen Dragsund.

- Hytteliv og blomster?

- Om sommeren tilbringer vi tre måneder på hytten. Jeg glad i naturen, i frisk luft, i jord og i alt som vokser og gror, kanskje ikke ugress, men i blomster og trær. Jorden på hytta er passe sur til at Rododendron med sine eviggrønne blad trives og blomstrer. Det gjør alt det andre som vi setter ned også. Min ektefelle deler også denne interessen.

Vi er på fornavn med alle våre planter. Vi snakker med dem, trøster dem når de henger med hodet og gir dem vann og gjødsel. Dette er en verden for seg selv, vi betrakter trær, busker og blomster som personlige venner og de på sin side gjør sitt aller beste for å glede oss. Om vinteren sover de, men gjensynsgleden om våren er gjensidig og ubeskrivelig. Hva har dette med frimureri å gjøre? Ingenting – eller kanskje alt. For oss betyr Skaperverket meget.

- Fortell om stjernehimmelen i Johannes-salen? Du er jo ikke elektriker...?

- Nei, jeg er kanskje ikke det, og jeg var slett ikke alene om det foretaket. Men stjernehimmelen vår var i ferd med å havarere. Den var gammel og brukte 7000 watt. Vi bestemte oss for å gå over til fiberoptikk, fikk tak i en lysgenerator på 70 watt og koblet til en halogenlampe, trakk de nødvendige forbindelser til en koblingsboks og vips: - Det ble lys!

Alle frydet seg og gjør det fremdeles. Dette var ikke noen heksekunst. Det var bare å gjøre det. Og strømregningen ble mindre og sannsynligvis også brannfaren.

Jeg var husinspektør her noen år og kjenner bygningen rimelig godt og har meninger om ting som burde være gjort. Men det er alltid et spørsmål om økonomi og prioritering. Dette er ikke ukjent i landets frimurerbygninger.

DUGNADER

- Er du arbeidsledig nå?

- Ikke akkurat det. Jeg arbeider sammen med

HARALD KRISTOFFER KRABBE KNUDSEN

Ålesunding

Alder: 72

Grad: X*

Yrke: Revisor

Status: Gift, barn

En lang rekke
verv i frimureriet

Selvangivelse:

Godt liv er god
fordøyelse og dårlig
hukommelse

Ekspert på

baccalau

Gokart-fan

Blomsterelsker

«Krabben», en
hedersmann med
hederstegn.

noen andre om å lage et museum og et lesevervelse i logen. Vi har noen kvadratmeter i bygget som egner seg til det. Tegningene er laget og vi arbeider etter dem. Mye av det som jeg har gjort i logesammenheng er dugnadsarbeid i et tett felleskap med andre brødre.

Denne formen for logearbeide har for meg og mange andre vært meningsfylt, målrettet og inspirerende. Vi har arbeidet, spist sammen, snakket loge, lært hverandre å kjenne og gjort noe nyttig.

Det er alltid en del vedlikeholdsarbeid på de rekvisitter som jeg har laget, enten det er kulisser, draperier, baldakiner eller andre ting. Det er morsomt å se det igjen.

SPØRREGRUPPER

- I logen har vi opprettet en såkalt "Spørregruppe". Det er yngre brødre som blir ledet av brødre fra høyere grader. Møtene holdes uavhengig av de ordinære møtene i arbeidsgradene. Her tar de nye brødre opp alt som er uklart; bakgrunnen for rituelle forhold, for logeutstyr, ja, hva som helst. Interessen for dette har vært stor og vi vurderer om vi skal opprette en ny gruppe.

Jeg holder en del foredrag og har stor glede av å bli invitert til det. Det er alltid en utfordring å bli spurt og det fordrer jo at man har noe vettug å bidra med. Nei, jeg kan ikke si at jeg er blitt arbeidsledig. Min kjære ektefelle spør meg av og til om det bare er meg som er medlem i denne logen. Så ler vi begge to.

VEKST I ÅLESUND

St. Johanneslogen Regulus i Ålesund har i følge Matrikkelen 373 medlemmer. Regulus har en broderforening som heter Dragsund. Ifølge Årsberetningen tar Dragsund sikte på å bli Deputasjonsloge. Videre har man en frimurergruppe på Åndalsnes. Ved møter kommer majoriteten av brødrene fra Molde og Ålesund.

Ordførende Mester
Bård Notøy.

VEKST

Tanken om et elektronisk basert arkivsystem er tatt opp. Fremmøtet i I grad viste en stigende tendens i 2007. Søkningen til logen er god. Det har vært nødvendig å bruke alle oppsatte møter til recepsjon. Derfor ble instruksjonsloger sløffet.

En deling av Regulus har ikke vært drøftet. Erfaringer fra Bergen, Bodø, Hamar og Drammen viser at deling av store loger fører til vekst – samlet sett.

SANG OG MUSIKK

I 1990 var Frimurerkoret i Ålesund vertskap for det landsangerstevne som arrangeres hvert femte år. 276 sangerbrødre deltok og sunnmør-

ingene betegner stevnet som svært vellykket. Neste år skal stevnet avholdes i Svolvær. Sang og musikk har en stor plass i møtene; så også i Ålesund. Det fremgår med all tydelighet i Jubileumsboken fra 2007.

LOGENYTT

Logenytt er bladet til frimurerlogene i Ålesund og Volda. En pen publikasjon i farger og A-4 format. Bildene er skarpe og blir gjengitt i gode farger. Bladet er inne i sitt 22. år og har 24 sider. Det var en fornøyelse og glede å lese noen utgaver av dette kvalitetsbladet.

LOGEBYGGET

Frimurerbygningen i Ålesund er holdt i gresk-antik stil, vakkert og enkelt i linjene. Logen ligger sentralt til som nærmeste nabo til byens kirke. Men nettopp denne sentrale beliggenhet byr på parkeringsproblemer. Det er ikke ukjent andre steder heller. Bygningen trenger sannsynligvis oppgradering, noe som flere brødre gir uttrykk for og som er omtalt i logens blad.

Logen i Ålesund.

MÅ RIGGE MØTEROMMET FOR HVERT MØTE

Frimurebladet går rett på sak når vi møter Ordførende Mester i St. Johanneslogen Aldebaran i Molde, Dag Brekke: - Hvordan trives du som logens leder?

- For meg er det en stor glede å lede en liten loge med 200 medlemmer. Jeg kjenner hvert eneste medlem og vi har ett tett fellesskap. Vi har dyktige embetsmenn og en kantor som deltar på alle våre møter. To ganger om året går vi gjennom alle oppgaver som skal utføres og fordeler oppdragene. Det gjør mine oppgaver lettere. La meg bare ta en oppgave; i Molde har vi flere loger, men bare ett rituelt rom. Derfor må møterommet rigges til foran hvert møte. Den gruppen som ordner med dette er et team som er innarbeidet og som har glede av å arbeide sammen.

På embetsmannsmøtene går vi gjennom alt som vedrører logen. Eksempelvis kan det hende at noen få brødre syntes at taffelutgiftene ble litt høye. Men de var svært få, det store flertall er fornøyd. Slik er det vel i alle loger. Videre har vi to åpne møter årlig hvor brødre med venner og familie deltar. Vi orienterer om vår virksomhet og om hva frimureriet står for og har ellers en sosial profil på disse sammenkomstene. Noen nye medlemmer får vi nok som resultat, men ellers kommer de fleste nye på tradisjonelt vis. Vi har også juletreffest etter gammel oppskrift og tilstelning på 17. mai.

La meg også få fremheve "Taffelkompaniet" som utfører praktiske oppgaver til glede for alle brødre og som er en god rekrutteringsbase til embetsverket. Vi har også et godt samarbeid med de to andre foreningene som er leietakere i huset: Mariasøstrene og Tempelriddere.

FAMILIEN FØRST

- Hvordan er tilgangen og fremmøte i Aldebaran?

Ordførende Mester Dag Brekke.

- Det er bra at du spør om det. Jeg har nylig sett over statistikken for de senere år. Fremmøte og tilgang har små variasjoner, sett over en 10-årsperiode. Vi skal også huske på at det er kommet til to nye enheter i Molde, og de trekker også brødre til sine møter. Familiene setter også andre krav til våre medlemmer enn de gjorde for en tid tilbake. Det er klart at logene over hele landet må konkurrere om oppmerksomheten i større grad enn tidligere og det er også hevet over tvil at familiene har prioritet fremfor logefremmøte.

- Dere har også et lite blad?

- Blad og blad. Vi har et A-4 ark som er brettet i to og som trykkes i farger. Det fungerer helt greit for enhetene i Molde med den info som er nødvendig. Det er klart at det ikke er plass til dyptpløyende artikler, men for våre formål er det tilstrekkelig.

JAZZLOGEN

- Du har også vært opptatt av Jazz?

- Ja, det er jo ikke bare jeg som er opptatt av jazz her i denne byen og i Norge. Denne musikkformen har hatt en eventyrlig utvikling i hele verden. Jeg fikk ideen til jazz i logesammenheng etter at jeg ble Ordførende Mester. Jazzen har mye sjel i seg og er ikke vanskelig å koble den til enkelte sekvenser i logesammenheng. Jazzen har sin posisjon i Molde, både i og utenfor kirken. Derfor var det naturlig at også vi tok det opp i frimurerisk sammenheng, og det er blitt populært.

- Snart fyller Aldebaran 75 år og begynner å bli tilårskommen?

- Aldebaran er i god vigør og viser ingen tegn til alderdomssvakhet dersom det er noe slikt du antyder. Logen startet opp i 1935 etter en lang fødselsperiode. Vi begynte i et fabrikklokale, men som følge av 2. verdenskrig brente bygget ned. Vår sekretær fikk reddet noen dokumenter unna. Men noe ble beslaglagt at okkupasjonsmakten. Vi er nå i gang med å skrive en historisk fremstilling om Aldebaran som vi vil utgi i 2010 ved vårt jubileum. Da skal vi ha åpent hus, historisk utstilling og fest med damer.

-- Hva med studiegrupper?

- Vi har en studiegruppe i virksomhet. Den arbeider godt og har fremskaffet dyktige medarbeidere til embetsverket.

- Hvem er det som egentlig eier frimurerbygningen?

- Det er et delt eierskap. Bygningen er et aksjeselskap hvor Aldebaran eier ca. 52 prosent. Noe eies som aksjeposter av brødre, av private, og noe eies av Mariasøstrene og av Tempelridderne. Selskapet eier også

en nabotomt med et hus. Vi arbeider med reguleringsplan med tanke på utvidelser, delvis leiligheter og delvis nye lokaler til vårt bruk. Aldebaran har en nøktern og tilfredsstillende økonomi.

- Dag Brekke. Du har lang erfaring med organisasjonsendringer fra sentrale posisjoner i Legeforeningen og i Nasjonalforeningen for folkehelsen. Har du noen tanker som du vil dele med oss vedrørende organiseringen av Den Norske Frimurerorden?

- Omorganiseringen har jo foregått i en unødigg lukket prosess. Det resultat som ble presentert i Frimurerbladet for kort tid siden tror jeg er en riktig utvikling. Men jeg har to viktige innvendinger.

ORDFØRENDE MESTERES MØTE

Man har avskaffet Ordførende Mestres møte og henvist det til provinsnivå. Det vil være bra for provinsene – vel og merke om man bruker det som forum for opplæring og erfaringsutveksling. Men man har ikke lenger et nasjonalt samlingspunkt for Ordenens lokale ledere. Man kunne bruke Ordenens store høytid til det. Det har det hittil ikke vært vilje til, men det siste nasjonale O.M.-møtet i år kan jo bli begynnelsen på en ny tradisjon. Dette handler om å innarbeide et landsdekkende felleskap i Ordenen.

Logebygningen i Molde.

ORDENENS STORMESTER

Det andre – som henger sammen med det første – er at Ordenens øverste ledelse ikke har beholdt noen eksklusive funksjoner som kommer det enkelte medlem til del. Man kan oppnå X grad uten å se Stormesteren eller Stamhuset. Jeg skal ikke argumentere for "en reise til Mekka en gang i livet". Men skal landets frimurerbrødre identifisere seg med Stamhuset, må det legges en aktivitet

der som alle kan ser frem til, eller ønsker å oppleve. En giroblanket med bønn om bidrag skaper ikke nasjonal identitet.

Det fremholdes at vi er en Orden. Men alle Ordener har vitterlig en organisasjon. Selv om mange ynder å si noe annet, er det denne erkjennelse som ligger under den omorganisering som nå skjer. Det er bra, sier Dag Brekke.

Foto: Magnus Trøningsdal

Er det lov å le i et begravelsesbyrå?

Det yrket som ikke har rom for humør og latter er ikke verdt å ha. Og den som ikke kan more seg har heller ikke evnen til å delta i sorg. Det gjør vi hver dag, og møter ofte sterke følelser. Vår erfaring er at følelser er sammensatte, og at det er kort vei mellom latter og gråt.

wang
NORGES ELDSTE BEGRAVELSESBYRÅ

AVDELING NORDSTRAND: TLF 23 16 83 30
AVDELING MAJORSTUEN: TLF 23 19 61 50
WWW.WANGBEGRAVELSE.NO

NYE MEDLEMMER STRØMMER

St. Johanneslogen Syvstjernen ble stiftet i 1929. Syvstjernen symboliserer lysets krefter som kjemper mot mørkets makt. Dette forsterkes ved syvtallets mange betydninger.

Syvstjernen eller Pleiadene er en stjernehop i stjernebildet Tyren. Beregninger anslår at Pleiadene som ligger 440 lysår borte, vil oppløses som stjernehop om ca 250 millioner år. I 1767 kalkulerte den engelske professor og astronom John Michell at sannsynligheten for at så mange sterke stjerner utgjorde en tilfeldighet hop, som 1 : 496,000.

Frimurerne i Kristiansund har adoptert logens navn fra en gruppe prester som virket på Nordmøre og i Romsdal i noen korte år fra 1714 - 1716. De stiftet en forening som fikk navnet "Syvstjernen". Gruppen ble ledet av Thomas von Westen. Men da Thomas reiste til Finnmark på sin misjonsgjerning bleknet og visnet foreningen. Lite visste disse geistlige at navnet skulle få en ny vår og blomstringstid.

MEDLEMSUTVIKLING

Frimurerbladet blir tatt i mot av logens ledelse, Ordførende mester Einar Kaspar Hjelseth, tidligere Ordførende mester Helge Enge Jenssen, Husbestyrer Helge Jacobsen og Sekretær Ole Marius Storsæther. Tonen er lett. Ordførende Mester mener at det skyldes at de er en slags trøndere, smilet ligger ikke langt unna. De forteller hvordan det står til med logen og svarer greit på alle spørsmål. De synes det er bra at også de får oppmerksomhet fra Frimurerbladet, selv om de befinner seg langt ute i fjæresteinene.

År	Medlemmer
1929	88
1954	94
1979	225
2007	224

Kilde: Logens beretninger 1954 og 1978

Ledelsen fra høyre O.M., Einar K. Hjelseth, tidligere O.M., Helge Enge Jenssen, Husbestyrer Helge Jacobsen, Sekretær Ole Marius Storsæther.

Logen har i år fått en kraftig tilgang på nye medlemmer den siste tid. Man må ta opp to brødre på samme møte, og det kan muligens tilskrives visse hendelser høsten 2008. Brødrene i Kristiansund gir honnør til Ordenens ledelse i den sammenheng. Men det er også nye yrkesgrupper som kommer til som medlemmer i forbindelse med byens oljevirksomhet. Det er gledelig og beriker logens formål på mange måter.

LOGEBYGNINGEN

Frimurerhuset i Kristiansund er en arv fra noen av byens damer som formodentlig hadde dannet seg gode tanker om logens virksomhet. Damene hadde egentlig tenkt seg "en stiftelse til bruk for eldre damer som hadde sett bedre dager". Slik ble det formulert i 1974. Men stifterne ble eldre og kom i kontakt med daværende Ordførende Mester, Alf Johannessen.

Etter forhandlinger hvor sogneprest og sorenskriver ble koblet inn, oppnådde man en enighet som var god for partene. I dag står Syvstjernen som eier av bygningen og tomten den står på. Brødrene forteller om dugnadsarbeidet som ble utført og om vennskap, entusiasme og glede man hadde

alle de dager da det sto på; det var ikke få timer som gikk med. De som ikke kunne være med på dugnad ga materialer eller donasjoner.

- Jeg husker dette som noe av det beste fra min frimureretid. Jeg kan anbefale dette til alle brødre over hele Norge, understreker Ordførende mester Einar Kaspar Hjelseth med et stort smil. De to øverste etasjer er i dag utleid i samsvar med den inngåtte avtale, men i dag er det nødvendig med en kraftig oppgradering. Dette er noe av det som opptar logens ledelse. Det er klart at vi ikke har kontanter nå til å finansiere dette, men vi skal få det til. slår Ordførende mester fast. Alle er enige.

Foruten Syvstjernen, har også St. Andreas logen Stella Maris og Kristiansund Kapitel Broderforening tilholdssted i bygningen.

ØKONOMI

Gruppen forteller uten å blunke og uten at Skattemester er tilstede, at økonomien er bra. Vi fikk senere bekreftet dette da Skattemester redegjorde for status ved Årsberetningen. Inntekter fra utleievirksomhet kommer godt med. Husbestyrer Helge Jacobsen forteller at de leier ut til brødre,

TIL LOGEN

slekt og venner ved store begivenheter. Det går alltid bra. Han er tidligere politimann, 84 år, og vet nøyaktig hvordan det skal være. Syvstjernen er heldig som har en så hengiven og trofast broder i sin midte.

DE NØDLIDENDE

- Hva gjør dere med de midler som dere samler inn til de nødlidende?

- Frelsesarmeen får om lag halvparten. Det er tradisjon hos oss. Vi vet at hver eneste krone blir brukt riktig og kommer nøyaktig der den skal: til de nødlidende.

En del blir anvendt i samarbeid med sosial-etaten i Kristiansund i form av bonger som kun skal benyttes til mat. Der har vi også gode erfaringer. Endelig benytter vi noe til ad-hoc formål og når det haster.

- Fortoner Stamhuset og Ordenen seg som noe fjernt og mest i form av rundskriv?

- Nei, på ingen måte. Vi er en del av Ordenen og føler absolutt nærhet dit. Vi skulle så gjerne ha besøkt Stamhuset oftere, men reiseveien er jo lang og kostbar og det er nødvendig med overnatting for våre brødre. Vi har jo også vårt arbeid som vi må ta vare på. For oss er det enklere å reise til Trondheim ved forfremmelser.

Vi synes heller ikke at rundskriv er en belastning. Tvert imot. De er til hjelp for oss og er nødvendige for hele Ordensfellesskapet.

Ordenens Stormester har også indikert at han vil avlegge et besøk i Kristiansund om ikke så lenge. Vi gleder oss veldig til det og vil stille opp med det beste vi har. Kristiansund er jo blant annet kjent for sangerglede, klippfisk, blandaball og baccalau. Stormesteren skal ikke lide nød når han kommer til oss.

SANGKORET

- Ja, Syvstjernen har et aktivt sangkor?

- Ja visst! Ja, det har vi. Vi er veldig stolte og glade for det de presterer under sin dyktige leder Einar Morch. Sangkoret gjenoppsto i 1995. Dirigent er Vincenzo P. Luigi Martorina. Han er egentlig italiener. Han

Logebygningen i Kristiansund.

er dynamoen og drivkraften når det gjelder det kunstneriske. Dessuten er han kontor hos oss. Svarene kommer unisont og alle smiler bredt. Alle prøver å komme til orde.

Nå har vi 16 sangere som medvirker ved ulike anledninger og som representerer oss utad. Vi kan fortelle at de medvirker i II grad. Fremmøtet der har ved enkelte anledninger vært større enn i I grad. Det sier noe om hvor meget tonekraften betyr i vår kulturverden. Til neste år reiser koret til Svolvær på det stevnet som omfatter alle frimurersangere i hele landet. En stor begivenhet!

- Informasjonsteknologi, hvordan går det?

- Det går bra med oss her i Kristiansund. Vi er lojale mot Ordenen og setter pris på det initiativ som er tatt. Det er viktig at alle logger kan kommunisere på et felles språk. Vi er klar over at enkelte logger allerede hadde kommet i gang før Ordenen kom

skikkelig i gang, men nå er det viktig å harmonisere det hele til felles beste.

- Ordførende mester Einar Kaspar Hjelseth. Vil du si noe avslutningsvis?

- Ja, vi er selvsagt glad for besøk fra Frimurerbladet og jeg vil benytte anledningen til å ønske alle brødre fra hele landet hjertelig velkomne til St. Johanneslogen Syvstjernen. Våre frimureriske røtter går mye lengre tilbake enn til 1929 da vår loge ble stiftet. Fra år 1700 og utover var det livlig og stor skipsfart til byen og vi fikk mange impulser fra den store verden.

Mange frimurere og spesielt fra England slo seg ned og drev handel her. De opprettet ikke logger, men de påvirket nok kulturlivet. Rester av dette finnes fremdeles bevart her. Kristiansund er en vakker og livlig by. Velkommen skal dere være – gjerne med familie! Sier Ordførende Mester i Syvstjernen.

NORTRUST INVEST
Internasjonal kapitalutvikling fra de
beste og sikreste leverandørene
Lars Gunnar Ribemo
larsgr@nortrustinvest.no - 924.35.486
www.nortrustinvest.no

HØYT OG FRITT OVER VOLDA

St. Johanneslogen Vesta t.d.e Ild i Volda ble selvstendig loge i 2000 og tok valgspåret: Per Cladem ad Victoriam: Gjennom Nederlag til Seier. Vesta er den nyeste av St. Johanneslogene i Møre og Romsdal.

Logen tok navnet fra Vesta, den mest lyssterke asteroiden. 1. januar 1801 oppdaget Giuseppe Piazzi et objekt han først trodde var en ny komet. Etter at banen ble beregnet mer nøyaktig, forsto han at det dreide seg om en liten planet. Piazzi kalte den Ceres etter den sicilianske korn-gudinnen. Tre andre småplaneter ble oppdaget i løpet av årene som fulgte; Pallas, Vesta og Juno. Ved slutten av det 19. århundre var flere hundre slike asteroider oppdaget.

Vesta har en størrelse på ca. 590 km. Den ble oppdaget i 1807 som den fjerde asteroiden i rekken. Den samlede massen av asteroidene er mindre enn månens.

Vesta får sitt lys fra Regulus som er navnet på den moderloge som Vesta gikk ut fra. Symbolikken her er klar. Vesta var i romersk mytologi hjemmets og samfunnets gudinne. Vestalinnene var prestinner for gudinnen og holdt til enhver tid ilden brennende på alteret i Vestas tempel på Forum Romanum. Derav allusjonen til den evige ild.

Men tilbake til Tellus: Logen Vesta startet med 100 medlemmer og teller i dag 128 brødre.

LOGEBYGNINGEN

Frimurerbladet blir tatt i mot av logens ledelse: Ordførende Mester John Saure, Deputert Mester Berge Bjørkedal, Annen Bevoktende Broder Lars Jørgen, Vikar for Sekretær Guttorm Sætre og Skattemester Bjørn Winjevoll. De besvarer alle spørsmål beredvillig og fremlegger dokumentasjon.

Logehuset ligger vakkert, fritt og høyt over Volda sentrum. I april speiler hvite, snedekkede fjell seg i fjorden. Eiendommen ble ervervet i 1981 for 102 000 kroner. Den var tidligere benyttet som gymnastikkbygning av Volda Gymnas. Tomten er i dag på 756 m² og arealet i bygningen er på 620 m².

Forsikringssummen er ca. 9 millioner kroner, inklusiv inventar. Man har også en

Ordførende Mester John Saure.

avbruddsforsikring på 400 000 kroner som skal dekke eventuelt husleietap.

Dugnadsarbeidet er loggført med 18 278 timer og har en anslått verdi på

kr 1 827 800,00, det vil si kr 100,00 pr. time. Logehuset AL har en samlet gjeld på kr 204 072,00.

Primus motor i arbeidet med logebygget har gjennom alle år vært arkitekt og skattemester Bjørn Winjevoll. Etter diverse ombygninger har han tegnet bygningen på nytt samtidig som han har bevart tidligere tegninger. Winjevoll har også nedtegnet de viktigste begivenheter som har ført frem til dagens St. Johannesloge Vesta. I et dokument skriver han om det første møte i den nye bygningen:

"Thomas (O.M.) hadde kjøpt ein heil rull med "røykskada" møbelstoff i Sykkylven, i ein mellomgrå farge "salt og pepper. Møbelstoffet vart opphengt på alle veggane i "logerommet" og det gamle logeutstyret frå "hotelltida" vart nytta. Deleveggen mellom

dei to klasseroma vart panela igjen og innsett ei enkel dør, som inngang til "logerommet". Ingen utanom oss sjølve kan forestille seg kor stolte vi var for den "vakre salen."

Et gammelt trøorgel fulgte med på handelen og ble benyttet i forbindelse med gjennomføringen av ritualene. I dag fremstår logehuset som vakkert og hensiktsmessig, både utvendig og innvendig. De rituelle rom imponerer. Det samme gjør den dugnadsinnsats som ligger bak. Vi må undres over den kjærlighet som brødrene oppviser i forhold til sin loge – og det gjelder ikke bare i Volda.

Bjørn Winjevoll fikk logens Honnørtegn i 1995. Hans innsats har ikke vært mindre etter den tid, sier brødrene.

ORGANISTEN RASMUS FLØTRE

Musikk gjør alltid inntrykk på frimurere og organistene er alle entusiaster og deler sin kunst med oss andre. Men de spiller og tolker forskjellig. I Volda har de en broder som har spilt i mer enn 30 år. Han har også fått logens honnørtegn – velfortjent. Det er sagt at man skal legge forholdene til rette for utveksling av embedsmenn. Selv om kantorene og organistene ennå ikke er kommet med i embedsverket kunne det være en tanke at de også kunne utveksles?

Fløtres musikk og tolkning var slik at man blir betatt og tenker: Kunne denne organisten hentes til Stamhuset og spille fra mandag til fredag slik at brødrene der fikk mulighet til å høre denne begavelsen? Hvor mange brødre ville ikke bli takknemlige for en slik opplevelse? Musikken i logen gir næring til våre opplevelser, den gir mening, innhold og retning til vår tenkning og våre følelser.

STJERNEHIMMELEN

I St. Johannessalen i Volda har man en stjernehimmel som ble tegnet av Deputert

Logebygningen i Volda.

Mester Mons Eggesbø den gang han seilte som sjøkaptein i Stillehavet. Eggesbø har fortalt at han måtte strekke den sirkelrunde horisonten for å få den til å passe sammen med et rektangulært tak. Eggesbø plasserte de mest kjente stjernebilder så rett som formen tillot. Deretter satte han inn utfyllende småstjerner. Torbjørn Urke som er hobbyastronom forteller at han ble mektig imponert da han fikk gleden av å se stjernehimmelen. Stjernene er usedvanlig klare og man har benyttet spesielle lyseffekter som øker opplevelsen.

ÅRSHEFTE

Logen utgir et pent blad som kalles Årshefte. Hefte er redigert av Annen Bevokende Broder Lars Jørgen Vik. Bladet

tjener flere formål: Det binder brødrene sammen, det gir skrive- og formulerings-trening, det gir god og riktig opplysning og det stimulerer til gransking og forskning. I tillegg gir Årsheftet via annonser et vesentlig bidrag til logens økonomi.

Vi har lest noen av de frimurerfaglige artikler som er publisert og finner høy faglig kvalitet. Særlig har vi festet oss ved en artikkel ført i pennen av Mons Eggesbø. Artikkelen omhandler "De eckleffske akter". Artikkelen er velsignet fri for spekulasjon og overflødige ord. Den gir en presis beskrivelse av bakgrunnen for de ritualer som vi arbeider etter i dag.

En annen artikkel som fanget vår interesse var "Hanskane – søge og symbolikk." Artikkelen er forfattet av Torbjørn Urke.

Dette var nytt for meg og ga en god bakgrunn for å forstå tradisjoner langt tilbake i tid. Urke som underviser ved Høgskulen i Volda er involvert i det internasjonale astro-nomiåret 2009. Mange av våre loger har stjerner i sine Våpenskjold eller Valgspråk.

Mange flere av forfatterne og brødrene i Vesta burde vært omtalt. I denne logen er samholdet og broderskapet fremtredende. Alle bidrar på sin måte og i sin tid. Ord-førende Mester John Saure kan ikke rose brødrene nok og han er glad for å lede en så hengiven og innsatsvillig gruppe. Vi spør om han vil si noe på tampen:

TIÅRSJUBILEUM

- Ja, det vil jeg gjerne. I februar neste år fyller St. Johanneslogen Vesta 10 år. Vi er ennå ikke kommet i tenårene, men er ferdig med tannfellingen. Vi føler allikevel at vi er modne nok til å feire vår Ordens-tilhørighet, vår loge, vårt broderskap, vårt dugnadsarbeide og alle dem som på mange måter har bidratt til å komme dit vi er i dag.

Vi er takknemlig for alle dem som har gått foran og vist vei og det som frimureriet gir oss i dag. På vegne av logen og alle våre brødre vil jeg få lov å invitere Ordenens ledelse med Ordenens Stormester Ivar A. Skar spissen hjertelig og broderlig velkommen til Volda. Vær forvisset om at dere skal bli godt mottatt. Vi skal selvsagt forberede oss på alle måter – også på prosesjon: For oss er dette ikke hverdagskost. Invitasjon vil selvsagt også bli sendt ad fore-skrevne kanaler.

Representant for:

02402

ForsikringsSenteret

HIRSCH & WESTBY

www.forsikringssenteret.no

Jens Hirsch - Mobil: 90 03 99 99 - jens.hirsch@if.no

Skål for Kongsberg. Historisk dag på Korset da Kongsberg-akevitten ble lansert. Fra venstre. Christian Quart (Roy Kittelsen), Tor Christian Helgerud, ordfører Vidar Lande, Finn Simensen, Øyvind Tonby, Terje Gislesen og Terje Berg. Foto: Jan Storfossen/Laagendalsposten

LOGEN PÅ KONGSBERG HAR FÅTT EN NAVNEBROR

Akevitt og logen har samme navn

Det er ikke bare den lokale logen i Kongsberg som bærer navnet Christian til det edle Sølv. 2. mai i år fikk nemlig den knapt to år gamle St. Johanneslogen en navnebror i form av den nye Kongsberg-akevitten som nettopp bærer samme navn som logen.

Hvem som er inspirert av hvem skal ikke vi ha noen formening, utover det faktum at både det broderlig samværet i logen og det påfølgende taffelet helt sikkert vil bringe tankene tilbake til Kongsbergs stifter for 385 år siden.

Den Kongelige Kunst og edle dråper, inspirert av en av de mest markante konger i Norgeshistorien, Christan Quart, kan nå sies å være lykkelig forenet, om så på en noe spesiell måte. At den aktive Kongsbergfrimureren, Roy Kittelsen, har vært sterk delaktig i at byen nå har fått sin egenproduserte akevitt må vel mer betegnes som en tilfeldighet ettersom samme mann også er sterkt delaktig i bevertningen av byens innbyggere og besøkende.

- Skål for Kongsberg, kunne den samme Kittelsen, nå utkledd som nettopp Christian Quart, forkynne da akevitten formelt ble lansert på Korset, der Christian IV i 1624 pekte ut stedet hvor Kongsberg skulle ligge. I tillegg til Kongen var også «Greven av Overberget», Terje Berg, og et engere utvalg av akevittentusiastene tilstede da saluttene ble avfyrt. I tre år har gruppen med Kongsberg-patrioter jobbet for å få en lokal akevitt. Med i gruppen har også ordfører Vidar Lande og Harald Ånnestad vært.

KARVE

Men selve akevitten måtte de finne et annet sted. Hos et lite brenneri i Grimstad med destillatør Ole Puntervold i spissen fant man både løsningen og oppskriften til det som ble en så populær akevitt at det på den første salgsdagen sto over 25 mennesker i kø for å sikre seg de første nummererte flaskene. Noen timer senere var det tomt i butikkhyllene, men det gikk ikke lenge før halvliters- og miniatyrflaskene igjen var mulig å kjøpe på polet.

- Jeg syntes det var morsomt å få dette ærefulle oppdraget, sier Puntervold som straks gikk i gang. Hva «hemmeligheten» er vet kanskje bare han selv, men vi kan røpe såpass mye av akevitten Christian til det edle Sølv inneholder karve som hovedkrydder, men det stanser ikke med dette. Ni andre kryddersorter er med på å sette sitt preg på akevitten, som modnes på 500 liters eikefat som tidligere ble benyttet til lagring av sherry.

Karven produseres på gården Aanestad ved Pasebekk i Kongsberg kommune og Puntervold fremhever denne som spesielt smakrik og derfor godt egnet til det formål den nå har fått på Kongsberg.

FOLKEKRAV

- Mange har vært opptatt av at Kongsberg måtte få sin egen akevitt. Ja, det var nærmest et folkekrav, kunne ordfører Vidar Lande fortelle da han ble intervjuet av Laagendalsposten. Det spesielle er at dette er et såkalt non-profit-prosjekt hvor 20 kroner fra hver solgte flaske skal gå til et gavefond som tildeles allmennyttige formål i Kongsberg.

I denne komiteen sitter blant annet sorenskriver Stein Husby, i tillegg til ordfører Vidar Lande, Harald Ånnestad som er president i Kongsberg Defence Systems, samt primus-motor for hele prosjektet Roy Kittelsen.

Akevitten testes ut hos destillatør Ole Puntervold (i midten), Roy Kittelsen (til venstre) og ordfører Vidar Lande. Foto: Jan Storfossen/Laagendalsposten

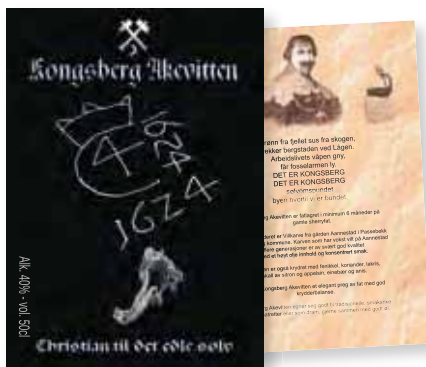
KONGSBERG-AKEVITTEN

Christian til det edle Sølv

Bestillingsnummer:

50 cl: 5856002 (kr 285,00)

4 cl: 5856006

Slik ser etikettene til Kongsberg-akevitten, med samme navn som den nye lokale logen, ut.

FRISLID

ALVO
FRISLID
GANT
JEAN PAUL
MARIO CONTI
POLO
RALPH LAUREN
UNDERWEAR
RICCO VERO
TOMMY HILFIGER

LIVKJOLE FRA FRISLID

Tilpasset målsøm
Konkurransedyktige priser

VIC

VIC NORDSETH
Prinsensgt. 21, tlf. 22 33 23 70 (vis å vis Steen & Strøm)
Bogstadvn. 37, tlf. 22 56 62 09

Vårkonserten ble EN FLOTT OPPLEVELSE

St. Johanneslogen Haakon til de tre Lys arrangerte sine to årlige vårkonsserter i mars. Bak arrangementet sto en vel-smurt organisasjon med lang erfaring.

ANMELDT AV

Arne Lie jr.
ar-lie3@online.no

PROGRAMMET

Det var et stjernespekket program som ventet publikum i år. Med artister som Thor Inge Falck, Ole Jørgen Kristiansen, Espen Langvik, Carsten Stabell og Boris Schäfer, var det duket for en forestilling med høy kvalitet. Til tross for noen sykdomsfrfall i siste liten, gjorde artistene en imponerende prestasjon, noen av dem etter å ha stilt opp på kort varsel.

Loge Haakon ønsker med konserten å få publikum i en god vårstemning. Valg av musikk

og artister er ut fra det. Både for arrangørene og artistene er det lagt vekt på å inkludere publikum, og samspillet er med på å gjøre artistene bedre. "Vi vil ha litt trykk på det" fremhever primus motor, br. Tore Johnsen.

LANG ERFARING

Det er 21. gang Loge Haakon arrangerer konsert. Advents- og vårkonsertene har blitt et fast innslag for mange, og publikum kommer fra nært og fjernt. Spesielt kan denne gangen nevnes Loge Sirius i Moss som kom med 50 personer. Det var også gjester fra Arendal og Nord-Gudbrandsdal.

Bak arrangementet ligger en betydelig innsats fra brødrene i Loge Haakon. Tore Johnsen har med seg et korps på 15 personer som selve konsertdagen bidrar fra kl 12-21. "Vi blir godt kjent med hverandre, og på en annerledes måte enn ved de vanlige møtene" sier Johnsen. Det er tydelig at fellesskap og brødrenes innsats mot et felles mål gir resultater og knytter bånd. Planleggingen starter et år i forveien.

Artistene er i hovedsak hentet fra Den Norske Opera. Det gir en opplevelse av artister som fremfører musikk og i tillegg spiller roller. Det forsterker hele opplevelsen.

BALLETT

Et tydelig populært innslag var fire unge ballettdansere fra Den Norske Opera. Jentene var i 10-12 årsalderen, og gjorde en imponerende innsats på et gulv som neppe

er særlig mye brukt til dans. Imponerende var også Janne Berglund, som på kort varsel steppet inn som sopran. Hun medvirket også i "La ci darem la mano" fra Don Giovanni, en rolle som krever sitt. For undertegnede er det uforståelig at noen kan lære seg et slik repertoar på kort tid.

Konserten ble avviklet prikkfritt, og for undertegnede er neste års konsert prikket inn i kalenderen. Stamhuset har med dette igjen vist seg som et levende kulturbygg i hovedstaden.

Bildene gir et lite innblikk i hva som skjedde under vårkonserten. Foto: Arne Lie jr.

Loge Assurance as

- er en uavhengig forsikringsleverandør
- opererer uavhengig av særinteresser fra norske logesamfunn.

Tilbyr gunstige forsikringsløsninger tilpasset ditt behov.

Ta kontakt på tlf.: 04791

www.logeassurance.no

post@logeassurance.no

- vi forsikrer din fremtid i dag

KAPITELFRIMURERI I MIDNATTSOLENS LAND

Bok om veien til Tromsø Provincialloge

BOKANMELDELSE

Av Arne Lie
arli2@online.no

Sven Borud har nedtegnet historien om hvordan Nord-Norge fikk sin Provincialloge. Det er særlig prisverdig fordi Sven Borud var med på ferden fra 1983 og til han – sikkert med en klump i halsen – ble installert som Provinciallogens første Mester. Det er altså en primærkilde vi her får lese, og dette dokumentet kommer utvilsomt til å bli studert og fortolket i årene som kommer.

I et forord skriver nåværende Provincialmester Kåre-Bjørn Kongsnes at kapitelfrimureriet i nord er kronen på verket. Denne kronen omfatter i dag 23 logeenheter lokalisert på 10 logesteder og samler vel 2 200 medlemmer. Og den vokser – og vokser. Veksten i nord både imponerer og forbauser, ikke bare frimurere, men også andre organisasjonsfolk. Denne boken får en til å reflektere over frimureriets næringsstoffer, over innholdet og de enkelte bestanddeler og ikke minst sammenhold og broderskap i Ordenen.

LESEVERDIG BOK

Boken er meget leseverdig og peker på veien frem til resultatet. Den viser både gleder og gremmelser. Personlig gleder jeg meg stort over at dugnadsarbeidet fremheves så sterkt. Den erfaringen er understreket av mange logemedlemmer over hele landet. En ting er å komme til et ferdig samlingssted, en annen opplevelse er det å ta i bruk noe du selv har vært med på bygge.

Boken anbefales selvsagt til brødre av alle grader, men særlig til yngre brødre fordi den gir en utmerket innføring i et aspekt ved vår frimurervandring og hvordan det kan fortone seg. På den måten kan boken fremstå som en lærebok i frimurerisk arbeid.

Og vær ikke engstelig. Dette er ikke høytravende tekster. Boken tar utgangspunkt i Håvamål. Noe mer jordnært kan man vanskelig finne i norsk litteratur. La meg også legge til at boken er rikt illustrert og at den er vakker og lettest.

I denne bygningen på toppen av Tromsøya holder Tromsø Provincialloge til.

KAPITELFRIMURERI I MIDNATTSOLENS LAND VEIEN TIL TROMSØ PROVINCIALLOGE 1983-2004

Forfatter: Sven Borud

Utgitt av Tromsø Provincialloge

114 sider

Pris: Kr 300

Bestillingsadresse:

sekretariatet@pt.dnfo.no, Tlf: 77 68 27 90

Tromsø Provincialloge, Postboks 486, 9255 Tromsø

Koh Kho Khao Villas
PRIVATE BEACH
KOH KHO KHAO, THAILAND

Drømmer du om å reise til et nærmest urørt sted, langtvekk fra masseturismen? Her kan du i din egen bolig oppdage paradiset, langt fra storbyens jag og mas.

Praktfullt beliggende helt nede på stranden på øya Kho Khaos solfylte vestside.

Ring br. Tore B. Kallevig +47 911 69 619
e-post: tore@kkkvillas.com
www.kkkvillas.no

GAVE TIL KJØREOPPLÆRING

Motorsykelklubben Stella Polaris, som ble etablert i 2004 og utelukkende består av frimurere fra det ganske land, har vært i Ålesund og overrakt 17 800 kroner i gave til ATV-gruppen i NAF. Frimurerne, Thore Johnsen og Terje H. Pedersen (se bildet) melder tilbake at turen for dem ble en uforglemmelig opplevelse da de møtte små barn, psykisk utviklingshemmede og annen ungdom som får opplæring både i kjøreferdigheter og lærer trafiksikkerhet. Takket være denne gaven og en gave som NAF Motorsport sin ATV-gruppe fikk fra kommunen kunne man til stor glede for de unge gå til innkjøp av to helt nye sykler.

BLI MED PÅ TUR TIL AALBORG

20. til 23. september 2009 arrangeres det på nytt frimurertur til Aalborg i Danmark. Avreisen skjer søndag med Stena Line kl. 19.30 fra Vippetangen i Oslo. Retur er onsdag fra Fredrikshavn kl. 11.50 til Göteborg. Buss følger med under hele turen. Det blir også anledning til opptakelse i Christian IVs Laug tirsdag 22. september kl. 10.00.

Kontaktperson:

Øystein Heen, Stavangergt. 44 C, 0467 Oslo Telefon 22 18 38 32.

- ALLE TYPER ELEKTROMOTORER - VI LEVERER og REPARERER - ALLE TYPER ELEKTROMOTORER - VI LEVERER og REPARERER -

- Elektromekanisk verksted
- Alle typer reparasjoner
- Elektromotorer, alle typer

Norsk Elektromotor A/S

- Gearoverføringer
- Frekvensomformere
- Generatorer

- Tlf.: 23 28 98 60 - www.norsk-elektromotor.no - Prof. Birkelansv. 24 C, P.b. 110 Kalbakken, 0902 Oslo - Fax: 23 28 98 61 -

**-Du kan høste av
våre erfaringer**

**Vurderer du å selge
landbrukseiendommen din?**

Kontakt meg for en uforpliktende eiendomsprat. Jeg har lang erfaring innen salg av landbrukseiendommer på hele Østlandet. Enten eiendommen har odel eller ikke, kan den selges på det åpne markedet til riktig pris.

Som tidligere gårdbruker vet jeg
å verdsette dine verdier.

Ketil Koppang
Mobil: 90 75 90 65
ketil@koppanglandbruk.no

**MANGE INTERESSETER!
ALLE PRISKLASSER!**

Ketil Koppang
LANDBRUKS- OG NÆRINGSMEGLING

www.koppanglandbruk.no

O BROTHER, WHERE AR THOU?

Noen tanker om oppmøte, opplevelse og oppmerksomhet.

I løpet av mine drøye to år som medlem i Ordenen, har jeg hatt gleden av å delta på en rekke møter, både i egen og andre loger. Alle disse møtene har gitt meg inspirasjon til å arbeide med meg selv innenfor våre frimureriske tema.

MINE TANKER

Av Arne Lie jr.
ar-lie3@online.no

GODT MOTTATT

Jeg har konstatert at jeg alltid har blitt tatt godt imot, alltid har hatt hyggelige samtaler med kjente og ukjente brødre og alltid har vært glad for at jeg brukte noen timer på frimureriet også denne kvelden.

Men så er det noen tanker som stadig oftere slår meg. Hvorfor er vi ikke flere på møtene? Hvor er resten? Hvorfor kommer de ikke? Jeg har sett at oppmøtet er ganske likt i de fleste loger jeg har besøkt.

EN NYOPPTATT BRODERS REFLEKSJONER

Som nyopptatt gjorde jeg meg flere refleksjoner over det jeg så og opplevde i logen, og ikke alle var nødvendigvis av en slik art at iveren etter å delta på møter økte. Mye virket forunderlig, og ofte ganske ubegripelig. Heldigvis hadde jeg en fadder, som med broderlig og faderlig hånd dyttet meg litt nærmere de kunnskaper som gjorde opplevelsene og utbyttet sterkere.

De for meg noe gåtefulle ritualene skapte mening når jeg leste informasjon jeg fikk låne på Ordensbiblioteket. Og for noen bibliotekarer! Her er det brødre som fortjener årets servicepris. Den kunnskapen de formidlet åpnet mange nye innfallsvinkler og forklaringer på det jeg opplevde i logen, og iveren etter å lære mer økte for hver dag. Takk til dere for det!

ØKTE KUNNSKAPER

Jeg har også vært så heldig at jeg har fått anledning til å prøve meg som embedsmann, og det ga meg økt fokus på ritualets innhold og mening. Igjen ny lærdom og nye kunnskaper som jeg kan bruke i mitt liv utenfor logen.

Med økte kunnskaper var det også lettere å trekke paralleller fra frimureriet og ut i dagliglivet. For å bruke en analogi fra dagliglivet, er det her jeg ser avkastningen på investert tid i logen. Jeg håper mine nærmeste også opplever det slik.

HVORFOR ER DET SLIK?

Men tilbake til oppmøtet i logen. Jeg konstaterer at det er en fast kerne som stort sett alltid kommer. Noen er der innimellom, og noen er nok svært sjelden på møtene. I samtaler med de eldre brødrene, kan de fortelle at oppmøtet er slik det har vært i manns minne. Skyldes det at mange har lært det som er å lære? Har de ikke tid? Finner de seg ikke til rette? Blir de ikke tatt godt i mot? Er logene for store, eller for små? Svikter fadderne? Er det vanskelig å få kontakt med andre brødre? Er det vanskelig for de eldre brødrene å komme seg på møtene om kvelden? Jeg er opptatt av dette fordi jeg etter kort tid føler at frimureriet gir meg mye tilbake, og jeg tror ikke jeg er alene om det.

ULIKE ÅRSAKER

Årsakene til at brødrene ikke kommer på møtene, er sikkert like mange som de er gode. Det er kanskje slik at interessen for frimureriet går i perioder. Jeg har snakket med brødre som har tatt opp frimureriet etter lengre avbrekk, og har blitt en del av den "faste gjengen". Livets faser tillater ikke alltid at man prioriterer bruk av tid på Fri-

FØLGESVENNEN. Maleri og foto: Tor Olav Foss

mureriet. Familie og arbeid krever sitt. For meg er det slik at bruk av tid på mitt indre arbeid, gir seg mangfoldig igjen. Jeg vil tro at det er slik for mange. Frimureriet skaper rom og tid for temaer som samfunnet ofte har rasjonalisert bort. Jeg synes temaene er viktige og nyttige i mitt liv. Derfor går jeg i logen.

TA MED EN BRODER

Overskriften er hentet fra en filmtittel, og filmen er bygget på Homers Odysseen, som kan fortelle oss at noen ganger må vi miste veien for å finne frem. Jeg håper at veien tilbake til logen aldri må være lang, og at vi alle gjør vårt ytterste for å ta godt i mot de brødre som har vært fraværende en periode.

Mine fraværende brødre: dere er alle savnet i logen, og vi ønsker å se dere igjen! Og til alle brødre vil jeg oppfordre dere til å ta kontakt med en broder dere ikke har sett på en stund, og gå sammen på noen møter. Det er vel frimureri på sitt beste.

Utvikling av mennesker og organisasjoner

Profesjonell lederutvikling og organisasjonsutvikling
basert på høy faglig og etisk standard

www.ipo.no
www.humanagement.no

LODDTREKNING FOR Å KOMME på Ordensballet

Så populært er Ordensballet i Stamhuset blitt at ballkomiteen måtte ty til loddtrekning til for å avgjøre hvem som kunne få komme. Men til dere 120 som ikke fikk anledning til å overvære årets ball; neste år vil dere få tilbud om sikker plass.

Ballstemningen ble satt allerede i foajeen med en strykekvartett ledet av John Martin fra Frimurernes Orkester. Stormester Ivar A. Skar hadde i år invitert Stormestrene fra Sverige, Danmark og Island, henholdsvis Anders Fahlmann, Hans Martin Jebsen, og Valur Valsson som storkoste seg sammen med 260 gjester fra hele Norge.

Herold Øystein Krokås presenterte hver enkelt gjest for mesteren og ballkomiteens leder Sverre L. Sivertsen. Deretter var det en stille stund i Johannessalen med vakker sang fra sopranen Elisabeth Tandberg og organist Lars Tomtum. I festsalen ønsket Ivar A. Skar velkommen og takket ballkomiteens medlemmer, for øvrig de samme som i fjor, Sverre Sivertsen, Kjell Kristoffersen og Helge Eriksen.

Kolbotn Gull og Sølv

**Jaquet+Girard gull Jubileumsur
(også dameur)**

Kr. 5.600,-

**Gull/emalje Damering
m/frimureriske symboler,
Kr. 2.995,-**

**Kors, gull gull / hvitt gull
m/diamanter 0,11 ct.
Høyde: 32 mm
Bredde: 21 mm
Kr. 3.590,- inkl. kjede (double)**

Kvalitet skaper glede — som varer

Postboks 22, 1411 Kolbotn

Besøksadresse:

Toastmaster Ole Rikard Høisæther ledet festmåltidet med humor og fast hånd, slik at festtaler Ragnar Tollefsen, og "dame-taleren" Dag Morfelt, benyttet den tilmålte tiden. Festmåltidet ble avrundet med stor takk fra den danske Stormester Hans Martin Jebsen.

Frimurernes Storband, ledet av Lars Jegleim, spilte polonesefanfare som var spesielt komponert til dette ballet av Bjørn Mellemborg.

Mange gjester besøkte Trefoldighetskirken hvor det var Missa in angustiis "Nelson-messe med musikk av Joseph Hayden med Oslo Domkor og Oslo Barokkorkester. Ordenens Høyeste Prelat Anders Kjuus var dagens predikant. Samtlige i kirken ble invitert til kirkekaffe i Stamhuset. Som avslutning på en kulturweekend holdt Frimurernes Orkester, ledet av Bjørn Mellemborg, sammen med Frimurernes Sangforening, konsert i Stamhusets festsal.

ØNSKER MEDLEMMER

Som så mange symfoniorkestre trengs det nye medlemmer.

- Jeg vet det er mange av våre brødre som er aktive musikere, eller har spilt et instrument, og jeg oppfordrer dere til å ta kontakt med orkesteret formann Helge Eriksen, oppfordret Ordenens Stormester Ivar A. Skar.

- Mange har tatt opp igjen spillegledden som har resultert i medlemskap i vårt gamle 115-årige orkester. Orkesteret har to til tre konserter i året og har øvelser i Stamhuset. Foran hver konsert settes det sammen et prosjektorkester og våre medlemmer som ikke har anledning til tirsdaysøvelsene kommer fra hele Østlandet og helt fra Bergen for å delta på konsertene, sier Helge Eriksen, som har e-post helge.e@getmail.no.

Bildene viser litt av stemningen under årets Ordensball.

Kolbotn Gull og Sølv

Kr. 11.000,-

Gulldouble lømmeur
m/Trimureriske symboler,
m/lenke kr. 1.925,-

Sølv/forgylt kjede
(anker eller panser)
m/2 stk. carabinlåser
(loddet), ca. 5 cm,
fra kr. 240,-

For lømmeur/anheng:
Gull Vinkel/Passer,
fra kr. 2.300,-

Sølv/forgylt kors
med emalje,
fra kr. 680,-

UTROLIG AKTIVITET OG KREATIVITET PÅ RØROS

Selv om St. Johanneslogen Morgenstjernen bare har eksistert i to år kan Røros-logen likevel vise til en aktivitet, kreativitet og tilgang på medlemmer som nesten er uten sidestykke i dagens norske frimureri.

Av Terje Helsingeng

Dette ble også til fulle dokumentert da Ordførende Mester Willy Aune og hans entusiastiske embetsverk og stab for øvrig inviterte til sin andre Høytidsdag og samtidig markerte at det i år er 125 år siden det frimureriske lys for første gang ble tent i bergstaden.

I mange år var Røros Broderforening den eldste i landet og den første avlegger av St. Johanneslogen Nordlyset i Trondheim.

- Vi er veldig stolt av vår fortid, men også stolte over hva vi har fått til de siste årene og spesielt fra vi i 1996 ble deputasjonsloge, sa Deputert Mester Trond Dalseg da han ønsket et 80-talls gjester velkommen til taffel.

Som det etter hvert også er blitt en stor tradisjon for kom det også denne dagen, 18. april, mange gjester fra det ganske land. Blant disse var tidligere Stormesterens Prokurator Halfdan Wiberg som hadde tatt turen fra Bergen, mens Trondheim var representert både med Provincialmester John A. Solberg, Per Terje Nordmark og Gunvar Lium. Per Terje Nordmark er tidligere O.M. i Nordlyset. Gunvar Lium er O.M. i St. Johanneslogen St. Olaf til det gjenreiste Tempel.

Jubileet på Røros varte en hel helg, urpremiere med det nye koret, lunch og høytidstaffel lørdag og kirkegang søndag.

Man skal selvsagt være forsiktig med å trekke frem spesielle loger, men vi tør likevel påstå at vi beveger oss godt innenfor anstendighetens rammer når vi legger ned følgende påstand: Har du ikke besøkt logen og det nye lokalet, bygd i klassisk Røros-stil

Fire sentrale logeledere på Røros: Fra venstre Jens Herman Wahl som i 1996 lukket broderforeningen og ble deputasjonslogens første leder, Roar Arne Solli overtok i 2002, mens Trond Dalseg i dag er Deputert Mester og Willy Aune Ordførende Mester. Foto: Leif Asbjørn Brenne

for to år siden, bør du benytte første og beste anledning til å gjøre det. Frimureriet på Røros er et levende bevis på hva broderlige varme og omtanke er i praksis.

Ordførende Mester, den tidligere lensmann Willy Aune, kan med skjult stolthet legge frem en aktivitetsliste som er til å ta pusten fra de fleste. Listen som her presenteres kan ved-erlagsfritt adopteres av andre loger:

«Vi er stolte over hva vi har fått til de siste årene»

DEPUTERT MESTER TROND DALSEG

RECEPSJONER/TILGANG:

- Vi har siden åpningen av den nye logen tatt opp 12 nye brødre. Ni er viderebefordret til II grad og 16 har fått sin III grad hos oss siden åpningen. Vi har gjennomført én adopsjon. Vi er nå 93 brødre i logen. Vi har svært god søkning til den nye logen noe

også antall nye brødre viser. Vi har nå en ventetid på rundt ett år. De nye brødrene kommer fra alle regioner i vårt nedslagsfelt med unntak av Holtålen og Tolga kommuner. Der har vi noe arbeid å gjøre. De kommer også fra de fleste yrker. I det siste året har vi fått flere forholdsvis unge brødre. Det er svært positivt da disse igjen får med flere i samme aldersgruppe.

STUDIEGRUPPER:

Vi har to studiegrupper i arbeid hvorav én er kommet til II grad og én til III. En tredje gruppe er i ferd med å starte i disse dager for å få med helt nye brødre. De vil arbeide med I grad helt til alle har blitt forfremmet videre. Videre har vi snart i virksomhet en fjerde studiegruppe på Alvådal. Det er så vidt langt fra Alvådal til Røros (8 mil hver vei) og vi har nå fått tilstrekkelig antall brødre der til at vi kan starte en egen studiegruppe der hvor brødre fra Alvådal og Tynset kan komme sammen. Målet er å stifte en St. Johannes frimurergruppe. Det bør ikke være noe som hindrer det når det er nok antall brødre og tiden er moden.

Embedsverket, aftenens recipiend og fadder fotografert på Høytidsdagen. Foto: Leif Asbjørn Brenne

Trommer og felemusikk var et noe overraskende innslag under feiringen av 125-årsjubileet. Foto: Leif Asbjørn Brenne

Det nye frimurerekoret på Røros under siste første – og særdeles vellykkede – opptreden. Foto: Leif Asbjørn Brenne

ST. ANDREAS FRIMURERGRUPPE:

Vi begynte tidlig å arbeide med å få opprettet en St. Andreas frimurergruppe i Røros under St. Andreaslogen St. Eystein i Trondheim. Tidligere Ordførende Mester Per Solve Tretli var her for å få det hele i gang. Vi sendte andragende om det i brev av 4. desember 2007 og etter bifall fra Andreaslogen har saken passert Trondhjems Provincialloge med anbefaling 18. desember samme år. Det foreligger ingen endelig avgjørelse. Derfor begrenses det hele til uformelle sammenkomster med Andreas-skiftet som tema.

SANGKOR:

Fredag 17. april kunne vi presentere vårt nye frimurerkor. Det er nystartet og hadde da sin premiere. Det er vår organist Johs. Grue som har vært pådriver og som er korets dirigent. Det består i dag av ni brødre.

HUS/LOKALITETER:

Siden åpningen har vi gjort ferdig alle arbeider i III gradssalen. Den er nå fullt utstyrt og komplett for formålet, en sal som kan ta ca. 45 brødre. Det første møtet der ble holdt allerede 18. september 2007. For å ta etter et etterslep avholdt vi i 2008 et møte i III grad med fire recepiender; to først om ettermiddagen. Deretter en pause med bevertning og så et vanlig møte på kvelden med to nye recepiender. Kjøkkenet er også ferdigstilt siden åpningen. VI har én fast leietaker; den nystartede Maria-logen på Røros. De har møter ca. hver 14. dag og da har de huset med stjernesalen til sin disposisjon. Vi har for øvrig et meget godt samarbeid med Maria-logen. Vi hjelper hverandre med servering og lignende ved større arrangementer og også ellers når noe trengs. Vi har i tillegg valgt å tillate utleie av spisesal, kjøkken og salong til egne brødre i forbindelse med konfirmasjoner, minnesamvær og årsmølsdager.

TALERSEMINAR:

Høsten 2008 avholdt vi talerseminar som gikk over en helg med Viseordførende i Kunnskaps- og Opplæringsdirektoriet Nic. Holter som foredragsholder. Det ble et svært givende seminar.

DAMEAFTEN:

Vi hadde det mer sporadisk tidligere, men nå er det blitt en årlig tradisjon med dameaften i etterkant av installasjons- og stadfæstelsesmøtet i januar. Da har vi ikke recepiend. Det er et populært tiltak blant våre kjære

KIRKESØNDAG:

I september 2008 arrangerte vi for første gang kirkesøndag hvor brødrene besatte alle poster unntatt å forrette. Deretter var det kirkekaffe i logehuset. Dette er et tiltak vi ønsker å gjøre til en årlig foreteelse.

VISITASJONER:

Vinteren 2008-09 har vi hatt visitasjon både i I, II. og III grad, med påfølgende rom- og kontorvisitasjon.

FRELSESARMEEN:

Vi har i mange år hatt et tett og godt samarbeid med Frelsesarmeen. Den første lørdag etter hvert nyttår arrangerer vi i samarbeid med Frelsesarmeen – i Frelsesarmeens lokaler – hyggekveld for eldre og enslige i Røros med omegn. Da er det brødrene som står for transport, matlaging, servering og underholdning og selvfølgelig rydding og oppvask etterpå. Det er et tiltak som er meget populært blant dem som deltar. Det er ca. 50 gjester hvert år. Samtidig er det meget populært blant brødrene som føler dette arbeidet så givende at de "knives" om å få delta på dette. Flere av brødrene bemaner også Frelsesarmeens julegryte hvert år. Høsten 2009 hjalp vi til med å gjennomføre

høstens innsamlingsaksjon til støtte for Frelsearmeen lokalt.

17. MAI:

Hver 17. mai er det medlemmer fra Morgenstjernen som forestår kimmingen fra tårnet i Bergstadens Ziir (Røros kirke), også det et så populært tiltak at ikke alle som ønsker det kan få være med.

LOGEBLAD:

Vi har eget logeblad - «Loddsnoen». Det utkommer to ganger årlig. Redaktør er Bård Høisen Lohn. Bård er en dyktig skribent og produserer et fint blad som brødrene setter stor pris på

- Willy Aune; dette er til å ta pusten fra de fleste?

- Kanskje det, men vi har også flere aktiviteter som brødrene jevnlig deltar på, men det ligger litt utenfor det som er organisert fra logens side. Jeg kan kort nevne at noen deltar hver juleaften på Frelsesarmeen og at flere brødre har holdt andakter på Fjellkirka i Røros. I tillegg skal vi i august i år ha et nytt "Glück Auf". Fremover blir det viktigste å konsolidere stillingen og ikke påta oss altfor mye nytt. Neste delmål vil være 100 medlemmer. Det vil være en milepæl.

MUSIKKSPILL OG LOGEMØTER PÅ RØROS

St. Johanneslogen Morgenstjernen på Røros fortsetter markeringen av at frimureriet på Røros er 125 år i 2009. I den forbindelse inviterer logen til en hyggelig frimurerhelg 7. til 9. august. Det vil bli forskjellige innslag fra fredag kveld til søndag både for brødre og ledsagere.

I 2005 ble et tilsvarende arrangement gjennomført under navnet "Glück Auf" - som er en gammel bergverkshilsen. Det ble da gjennomført et logemøte i I grad med 252 tilstede. På lørdagskvelden bivånet deltagerne utendørsspillet "Elden". Daværende Stormester Magne Frode Nygaard holdt fredsapell før forestillingen.

I år vil arrangementet bli begrenset når det gjelder antall deltagere. På lørdag vil det bli avholdt I gradsmøte og III gradsmøte samtidig i logehuset, med plass til 140 totalt.

ELDEN

I tillegg til logemøtene er utendørsspillet Elden helgens høydepunkt. Fra å hete "Det brinner en eld", har navnet skiftet til "Elden". Musikkspillet er forfattet av Morgenstjernens Taler Arnfinn Strømmevold, sammen med Bertil Reithaug. Elden er regissert av den Hedda-belønnede regissøren Marit Moum Aune. Koreograf er i år som i fjor er prima ballerina Ingrid Lorentzen. Ny i skuespillerensemblet er Lena Kristin Ellingsen i fra NRKs "Himmelblå"-

serie, der hun spiller Karoline. I Elden blir hun den flotte kvinneskikkelsen Kristine. Andre skuespillere er: Torgeir Reitan (fra Trøndelag Teater), Ole Martin Nilsen og Malin Solli. Danser er Marte Reithaug Stedrud. Musikkspillet gikk for fulle hus i fjor med 7 000 tilskuere.

HISTORISK RAMME

Hæertoget gjennom Trøndelag er ved sin begynnelse, og ledes av generalene De la Barre og Armfeldt. Karl den XII gir ordre

om å “attackera Drontheim genast”. Det er sommer i 1718. Angrepet mislyktes for Armfeldt. Forsyningslinjene bryter sammen, moralen blant soldatene synker, og før jul ryktes det at Karl XII er død. Armfeldt gir opp, og retretten går opp Gauldalen. Vinteren slår til. Soldatene fryser.

De la Barres regiment sendes i forveien for å sikre tilbaketog og treffer en avdeling norske dragoner det forfølger. Generalen mister sporet ved Kvikne, men får nyss i at Bergstaden Røros ligger ubeskyttet, fordi Kaptein Mentzonius, som har kommandoen over Bergkorpset, har dratt nordover for å møte Armfeldt.

De la Barre setter øyeblikkelig kursen mot Røros, rir inn i staden uten å møte militær motstand og sikrer den viktige kopperreserven. Her får han endelig bekrefteelse om at Karl XII er død, “stupad vid Fredrikshald Festning”

De la Barre sender omgående beskjed til Armfeldt, som er i Haltdalen. Like før nyttår tar Armfeldt den fatale beslutningen om å legge tilbaketog over Tydalsfjellene.

1. til 4. januar 1719 herjer kulde og snøstorm grensefjellene, og over 3 000 karolinere fryser i hjel noen kilometer i fra hjemlandet”

Johan Falkberget var inntil sin død svært engasjert i Armfeldts hærtog i Trøndelag, og hans siste verk omfattet dette tema. Boken ble aldri ferdig, men hans innsamlende kildemateriale er forvart i Riksarkivet. Morgenstjernens broder Ole Jørgen Kjellmark utga i 2003 boken “Det tapte slaget om Røros Bergstadt anno 1718”.

UTENDØRS

Musikkspillet foregår på Nord-Europas største utendørs-scene; 10 000 m².

Det spilles i gang kl. 21.30. En svært stemningsfull bakgrunn i alle himmelretninger blir tilskuerne til del, der en opplever at augustkvelden med sine flotte fargestemninger sakte glir over til natt. Hele tiden med de store svarte slagghaugene og Skansen, festningen på Røros, som en del av kulissene. Mot horisonten, bakenfor alle disse ekte og velbevarte naturlige kulissene, strekker den mektige Bergstadens Ziir sitt engleprydete spir mot himmelen.

Men en blir raskt og brutalt dratt inn i forestillingen igjen: Hestens hover i galopp slår mot slaggen, og jernbeslåtte hjul knaser mot grov grus. En blir revet inn i spillet igjen. Kanonskudd og kommandoer,

flammer og kaldhuing. Musikken er underbyggende, forklarende, stemningssettende, ja, rett og slett et hovedelement i selve spelet.

PÅMELDING:

Meld deg på ved å innbetale kr 750.- + ledsager kr 600.- (dekker festmiddag og teaterbillett) til konto 4280.11.42510 innen 15.juni til St. Johanneslogen Morgenstjernen v/ Trond Dalseg, Postboks 266, 7361 Røros.

Påmeldingen bekreftes så snart betalingen er mottatt. Husk å merke innbetaling med **avsender og grad.**

Vennligst oppgi e-postadresse.

“Først til mølla”-prinsippet gjelder.

De som trenger overnatting får spesialpris ved å kontakte Røros Hotell på tlf. 72 40 80 00 og oppgi Glück Auf. Eventuelle spørsmål rettes til:

Trond Dalseg e-post:

thdalseg@bluezone.no/tlf 90152619

eller Roar Arne Solli

Roar.solli@roroshotell.no

tlf 90014221.

Forfatteren av «Elden» og frimureren Arnfinn Strømmevald (til høyre) deltar selv i skuespillet.

PROGRAM:

FREDAG 7.AUGUST:

Registrering, guide i Johan Falkbergets rike, middag og samvær i logehuset (kr 120.-)

LØRDAG 8.AUGUST:

Registrering, logemøter, festmiddag Røros Hotell med ledsagere. Kl 2030 Avgang til “Elden” (Inkl)

Ledsagerprogram lørdag:

Røros Tweed - Se hvordan Rørospledd i 100 prosent ull blir laget. Handel i fabrikkutsalget. Lunsj i en historisk bakgård i Røros. Oppmøte Røros Turistkontor.

SØNDAG 9.AUGUST:

Gudstjeneste i Røros Kapell med påfølgende kirkekafe i logehuset.

DU KAN BESØKE LOGER I POLEN

Polen er blitt et spennende reise- og feriemål for mange nordmenn. Et land hvor religionen har en sterk forankring i folket, med en spennende historie og mange spennende severdigheter.

URIKS

Av Aage Wallin

Sjef Kontoret for Utenrikssaker

Høsten 2008 har Den Norske Frimurerorden anerkjent National Grand Lodge of Poland og det er således åpnet for besøk i loger under denne storloge.

HISTORIKK

Det er noe usikkerhet omkring opprinnelsen til den første loge som ble etablert, men vi vet at den ble åpnet i 1742 i Wisniowiec av Andrzej Mokronowski. To år senere stiftet samme mann en loge i Warszawa ved navn *The Three Brothers Lodge*. Flere loger fulgte, til tross for en viss grad av religiøs undertrykkelse. I 1769 ble så Grand Lodge of Poland konstituert, bestående av stort sett engelske loger. Denne storlogen døde ut allerede i 1772 i forbindelse med den første deling av Polen. I 1784 ble det etablert en ny storloge, *National Grand Orient of Poland*, med 12 konstituerte loger med tysk og fransk opprinnelse. Polen ble igjen delt i 1794 og de fleste logene ble oppløst. Polen oppnådde uavhengighet under Napoleons æra, og en ny Grand Orient ble etablert

under fransk innflytelse i 1810. Men ved Napoleons fall tok russerne over og Grand Orient ble oppløst av tsar Alexander i 1821. Slik var situasjonen helt frem til 1909 da frimureriet ble gjeninnført. Polen fikk igjen sin uavhengighet etter 1. verdenskrig i 1918, hvorpå flere loger ble dannet under Grand Orient, men denne gang fra Italia. I 1921 etablerte disse logene National Grand Lodge. Denne storloge fikk riktignok ikke veldig stor internasjonal anerkjennelse, men levde frem til 1938, da den ble forbudt av den Polske regjering etter press fra den katolske kirken og radikale politiske grupperinger. Etter 2. verdenskrig kom flere tiår med kommunismen, som vi vet forbød all frimurerisk aktivitet.

FRIMURERIET I NYERE TID

I 1961 etablerte SYV brødre, som var opptatt før 2. verdenskrig, logen "Kopernik" i Pro vinsen Warszawa. Denne loge ble opprettet på grunnlag av en fullmakt utstedt av den siste Stormester Stanislaw Stempowski, 33° og gitt til en annen 33° broder Mieczyslaw Bartoszkiewicz. Disse brødre arbeidet i all hemmelighet frem til 1989. Til tross for det skjulte arbeidet ble det i 1963 etablert en personlig kontakt mellom logen "Kopernik" i Warszawa og søsterlogen ved samme navn i Paris, som senere fikk spørsmål om å skulle representere polsk frimureri i utlandet. I desember 1991 ble to nye loger dannet, en i Warszawa og en i Krakow. Sammen med "Kopernik" reetablerte disse logene storlogen National Grand Lodge of Poland. To år senere ble det fra Washington etablert et regulært Supreme Council i Polen.

I dag er det 10 arbeidende loger under National Grand Lodge of Poland; 5 i War-

Bildet viser Mariakirken i Krakow.

zawa og én i henholdsvis Krakow, Poznan, Gdansk, Katowice og Lublin. I tillegg arbeides det i enkelte høygrader (Scottish Rite).

Det anbefales at du tar kontakt med Kontoret for utenrikssaker (utenrikssaker@dnfo.no eller telefon 22 47 99 80 – mandag – torsdag 10.00 – 14.00) om du planlegger et besøk i loger i utlandet.

Frimurere tilbydes special pris:				Best Western Hotel Hebron
ENKELT VÆRELSE	DOBBELT- VÆRELSE	GRUPPE-PRIS ENK.VÆR.		
Dkr. 745,-	Dkr. 945,-	Dkr. 645,-		
Incl. vort store morgenbord, med alt til starten på en ny dag, samt opgradering til de bedste værelser når der er plads.				
			Tilbyder nu og møde- og conferencefaciliteter	
			Helgolandsgade 4 • 1653 København V	
			Tlf. 3331 6906 • info@hebron.dk • www.hebron.dk	

Klart for Speiderloge I ÅLESUND

Speiderlogen er denne gangen lagt til St. Johanneslogen Regulus i Ålesund, fordi Norges Speiderforbund arrangerer landsleir med ca 6 000 deltakere på Åndalsnes i perioden lørdag 4. til lørdag 11. juli 2009 (se bildet). Det er tredje gang det blir arrangert landsleir på Åndalsnes. Første gang var i 1928, og andre gangen var i 1976. Også på dette logemøtet vil det bli tatt opp et nytt ledd i broderkjeden som tidligere har vært speider

Ordførende Mester Bård W. Notøy i Regulus og koordinator for arrangementet, Kjell Standal som i logesammenheng er vikar Overkansler i Trondhjems Provincialloge, ønsker logebrødrene velkommen til Speiderlogen i Ålesund, enten man er speider eller ei. Møtet er selvsagt åpent for alle brødre.

Embetsverket vil denne gangen, som tidligere, være sammensatt av brødre med speiderbakgrunn, og de kommer fra forskjellige loger. Møtet vil bli ledet av tidligere speidersjef i Norges speiderforbund, broder Stein Løvold. Han har ledet flere speiderloger tidligere. Løvold har 30 års fartstid i en rekke embeter både i Rosene, St. Clemens og Landslogen, og er for tiden medlem av det nye Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet i Den Norske Frimurerorden

Selve møtet starter tirsdag 7. juli kl 1830, men på formiddagen vil det være et seminar hvor man ser på likheter og forskjeller mellom frimureriet og speiderbevegelsen – noe lignende det man gjorde på Speiderlogen i Sirius for halvannet år siden. Brødrene kan også besøke landsleiren, som bærer navnet "Utopia", onsdag 8. juli.

Dem som er interessert i nærmere opplysninger bes ta kontakt med broder Kjell Standal, som vil sende opplysninger og praktiske informasjon, samt påmeldingsskjema.

Jeg ønsker nærmere opplysninger om Speiderlogen i Ålesund, 7. juli 2009.

Navn: _____ Loge: _____

E-postadresse: _____

Evt. postadresse: _____

**Sendes til: Kjell Standal, Postboks 563, 6001 Ålesund
Eller pr e-post til: kjell.standal@elinora.no**

St. Johanneslogen
Aldebaran
Inviterer til Loge og Moldejazz

St. Olaf Kvartetten:

Torstein Siegel: Alt-sax og flygelhorn
Carl Fredrik Wold: Baryton-saxofon
Øyvind Netland: El-piano
Alf Solheim: Trommer

MOLDE-jazz i Logen 2009:

**Mandag 13. juli 2009 åpner
Molde internasjonale jazzfestival, og
St.Johs.L. Aldebaran arrangerer møte
i 1. gr. med resepsjon - ledsaget
av tilpasset jazzmusikk ved
St. Olaf Kvartetten.**

**For LEDSAGERE blir det egen samling,
alternativt jazzfestivalens
åpningskonsert på mandag.
Søndag 12. juli kl 1100 blir høymessen i
Domkirken jazzpreget, og det blir egen
forjazzkonsert i Domkirken om kvelden.
Aktører p.t. ikke kjent.**

**PÅMELDING: Til O.M. Dag Brekke,
Fannebakken 21, 6422 MOLDE.
E-post: da-bre@online.no.**

**Husk navn og ant. personer/overnattinger
- vi disponerer noen hotellrom - først til
mølla osv. Når du melder deg på får du
info tilsendt. Meld deg på nå!**

VEL MØTT I MOLDE!

Br. hilsen Dag Brekke O.M.

Eiendomsmegling på sitt beste!

Geir H. Zetterstrøm
megler / jurist

- Salgsoppdrag
- Kjøpsoppdrag
- Verdivurdering
- Utland

Mobil: 934 01 590
epost: gz@dringeiendom.no

Ring Eiendomsmegling
i samarbeid med O.M. Stenrokk

EN AUGUSTNATT i Braunschweig

MUSEET

Erling Grønvold Olsen
erlolve@online.no
Overantikvar

Blant en rekke med dekorerte fat i Museets samlinger befinner det seg et med påskriften Friedrich der Grosse Kronprinz von Preussen og årstallene 1738 – 1988. De siste henspeiler på 250 års jubileet for hans opptagelse som frimurer. Teksten lenger ned forteller nemlig at han ble opptatt som frimurer 14. august 1738 i Braunschweig. Leter vi i litteraturen vil vi noen steder finne at opptagelsen fant sted 14. august – og andre steder 15. august.

Forklaringen er at den prøyssiske kronprinsen ble opptatt som frimurer engang mellom midnatt og klokken 04.00 på morgenen 15. august 1738. I og for seg er vel denne dateringen ikke så interessant. Bakgrunnen for denne nattlige resepsjonen er dog verd å se litt nærmere på.

I juli 1738 var kronprins Friedrich på reise med sin far – Friedrich Wilhelm I. Ved en middag under reisen talte kongen nedlatende om frimureriet. Kongen oppfattet dette som en engelsk oppfinnelse som han var skeptisk til av politiske årsaker samtidig som han delte geistlighetens skepsis til frimureriet. Da reiste greve Albrecht Wolfgang von Schaumburg-Lippe seg og påpekte at kongen tok feil i sine meninger om frimureriet. Han avsluttet ytringen med: "Jeg er selv frimurer". Han var en av de første tyske frimurere. Etter at kurfyrsten av Hannover hadde besteget den engelske tronen som Georg I i 1714 var handelsforbindelse mellom England og kontinentet blitt livligere. Tyske adelsmenn fikk derved også muligheten til kontakt med engelsk frimureri. Dette førte til opprettelsen av den første tyske "Loge d' Hambourg" i 1733.

Kronprins Friedrich oppsøkte greven etter taffelet og uttrykte sitt ønske om å bli opptatt "i et selskap som har slike sannhetselskende menn som medlemmer". Han legger så til – "men Herr Papa må ikke få vite det".

OPPTAKELSE

Grev Albrecht kontaktet brødrene fra Hamburg. Sjansen til resepsjon bød seg allerede i august samme året i forbindelse med et besøk til handelsmessen i Braunschweig. Sted for møtet ble lagt til stedets beste vertshus. Her skulle opptakelsen skje i hemmelighet. Alt lå til rette for møtet. Frimurere fra Hamburg ankom Braunschweig allerede 11. august for å forberede opptakelsen. Kronprinsen hadde selv anmodet om at selve seremonien ikke skulle foregå mer skånsomt for ham enn for andre recipiender.

Så inntraff noe uforutsett: I rommet ved siden av det værelset hvor seremonien skulle finne sted, bodde det en Herr von W. Mellom rommene var det en meget tynn vegg slik at denne herre lett ville kunne høre alt som foregikk i naborommet. Her var gode råd dyre! Imidlertid var Herr von W. kjent for å ha hang til "å drukne sin sørgelige fornuft i vin". De tilreisende brødre sørget derfor for å fylle hans glass så ofte den aktuelle kvelden at han – ifølge kilden til historien – ikke engang ville kunne vekkes av et kanonskudd. Deretter var alt klart for nattens frimurmøte!

Kronprins Friedrich av Preussen ble den natten opptatt som frimurer med matrikelnummer 31 i den logen som fra 1743 fikk navnet "ABSALOM". Allerede kort tid etter hjemkomsten ble det i all hemmelighet avholdt loge i slottet Rheinsberg.

KONGELIG BESKYTTELSE

Friedrich ble konge i juni 1740 og bare fem dager etter at han overtok tronen gjorde han

offentlig kjent at han var frimurer og at han tok frimureriet under sin beskyttelse. Dette var i høyeste grad ikke tomme ord. I 1738 hadde Vatikanet gått ut med et fordømmende skrift mot frimureriet. I Frankrike forbød kong Ludvig XV sine undersåtter omgang med frimurere og adelige frimurere ble nektet tilgang til hoffet. Selv i Sverige ble det utferdiget en kongelig forordning om at deltagelse i en frimurerisk forsamling kunne medføre dødsstraff! Ikke å forundre seg over at Friedrich II av dogmatikere ble sett på som "Djevelen på tronen".

Portrettet som pryder fatet er av kongen av Preussen – Friedrich II – senere med tilnavnet der Grosse – den store. Sitt tilnavn hadde han ennå ikke fått under sin tid som kronprins.

En mektig monark med et syn på ledelse preget av sin tid. Han hevdet at soldatene burde være mer redd for egne offiserer enn for fienden!

Han var en dyktig offiser og statsleder som fremmet kunst og vitenskap. Et synlig eksempel på hans politiske klokskap vil en kunne se ved å besøke hans gravsted ved slottet "Sanssouci" i Potsdam. Her er det til enhver tid noen poteter plassert på den enkle gravstenen! Da han ikke fikk gjennomslag for å dyrke og bruke den nye rotfrukten i sitt rike, så forbød han isteden dyrkingen av poteter. Dette førte til det forventede resultat – potetdyrkingen grep om seg. Øyner vi en parallell til hva som skjer i forlengelsen av kampanjene mot frimureriet her hjemme?

ADVOKAT M.N.A.

ROLAND KJELDAHL

Strafferett - skifterett - arv - testamente - internasjonal avtalerett - prosedyre

Tlf.: 24 14 03 00 – Fax: 24 14 03 01 – Mob.: 913 68 764

Grensen 18, 0159 OSLO - E-post: roland.kjeldahl@forsvarsadvokatene.no

Studiegruppen samlet utenfor kirken i Getsemane

Sølvstjernen i Fødselskirken i Bethlehem

Paviljongen på Tempelplassen. Likheten med St. Olavs logemerke er påfallende. Tilfeldig?

En av mange høytidsstunder på turen. Her fra Getsemane hage

REISEBREV:

STUDIETUR TIL ISRAEL

Trondhjems Provincialloge inviterte sist høst til studietur til Israel. Hovedhensikten var først og fremst å oppsøke kjente historiske og bibelske kilder som vi kan spore tilhørighet til ritualene. Det skal heller ikke legges skjul på at brødrenes generelle nysgjerrighet for landet Israel syntes å være en ekstra drivkraft, og hele 25 brødre med VIII grad eller høyere meldte seg som deltagere til denne kombinerte studie- og pilegrimsreisen.

Faglig reiseleder var Deputert Provincialmester, Ingar Samset. Vi skynder oss også å tilføye at Provincialmester, John A. Solberg og hele fem nåværende eller tidligere Ordførende Mestre var blant deltagerne.

Etter en heller strabasios reise og noen timers søvn på hotellet, dro vi rett opp på Oljeberget og fikk et fantasisk utsyn mot Jerusalem by og mot de geografiske stedene som vi etter hvert skulle ta i nærmere øyesyn. Vi nevner Kedrondalen, Getsemane hage, restene av Davids by og Salomos haller, Tempelplassen med Klippemoskeen og klagemuren, men som også i dag dekker området hvor Salomos Tempel sto, Antoniaborgen, Via Dolorosa, Golgata, Den hellige Gravs kirke og den gamle bymuren med sine mange porter. Vår dyktige lokale guide knyttet aktuelle kommentarer til de enkelte sted og ble supplert av broder Ingar.

Bussen førte oss hele tiden rundt mellom de ulike attraksjoner. Holocaustmuseet Yad Vashem, Gordons Golgata, fødselskirken i Bethlehem, Sedekias's steinbrudd, bading i Dødehavet, Qumran med Dødehavsrullene, Masada, Genesaretsjøen, Bebudelseskirken i Nasaret, Kapernaum og Saligprisningenes berg ble besøkt på rekke og rad. En halvdag i såkalt "bibelfri" sone ble benyttet til en tur på den strategisk viktige Golanhøyden som israelerne erobret fra Syria under 6-dagers krigen i 1967.

Korstogene spilte en betydelig rolle i Israels historie i det 11. til 13. århundre.

Målsettingen for de fleste korstogsfarere var å sikre kristen kontroll over og tilgang til Det hellige land. Fra vår buss gjennom Galilea kunne vi beskue fjelltoppen Hattins horn hvor det katastrofale Slaget ved Hattin sto i 1187 og nærmest utraderte Tempelridderne. I Middelhavsbyene Acco, Haifa og Caesserea kunne vi beundre mange av korsfarernes flotte underjordiske saler og dekorerte ridderhaller fra denne tiden.

Broder Ingar knyttet på en forbilledlig måte sammen både historiske begivenheter og bibeltekster til de fleste steder vi besøkte i tillegg til at det hele ble satt inn i en frimurerisk sammenheng. Etter middag hver kveld var det miniseminar med foredrag om ulike historiske og rituelle tema. Det ga ytterligere åndelig føde og styrket totalopplevelsen av turen.

Ett er i alle fall sikkert: Høydepunktene var mange og det er vanskelig å prioritere, men det er ingen tvil om at gudstjenesten i Gordons Golgata, stunden da vi leste Johannesprologen i fødselskirken i Bethlehem og bergprekenen på Saligprisningens berg står høyt på brødrenes rankingliste.

Måtte flere få oppleve dette!

Deltaker

Karl Greiff: Eldste deltager på reisen med sine 83 år hvorav 57 år i logen.

«En prakttur. Vi kom så nær de kjente steder, historien, geografien og hverandre».

DITT FØRSTE VALG
fra

VERKTØY-SENTERET
TERJE KULVIK AS

Østre Rosten 84C, 7075 Triller - Tlf. 72 89 78 50 - Fax: 72 89 78 55

ATI Stollram
Adapting Technology

REIME
WDRIS

May

HANGSTERFER'S
LABORATORY EQUIPMENT

bedrunka+hirth

DIETERLE

MEHI OY

SAGOP

KOMPLETT PROGRAM FOR DREIING, FRESING, GJENGEDREIING, BORING OG SLITEDELER

GJENGEVERKTØY HJSE/HIM

FRESEVERKTØY OG SPIRALBOR

KJØLEVESKER OG SKJÆREOLJER

VERKSTEDINNREDNINGER

SPELIALVERKTØY FOR DREIEAUTOMATER

UTBORINGSVERKTØY

SKRUSTIKKER/SPENNMODULER

HVA FOREGÅR I LOGEN?

SAKER & TING

Arne Hilmar Andresen
Storintroduktør

«Hva er det som foregår her inne?» Spørsmålet dukker gjerne opp når besøkende i Ordenens Stamhus gis muligheten til å se St. Johanneslogens arbeidsrom. Dette er et spennende sted for mange – et sted der mystikken råder og hvor mange føler seg privilegert som får komme inn.

Erfaringen har lært meg at å svare med henvisning til det løftet jeg for snart 40 år siden avla om taushet om hva som skjer på møtene og om indre anliggender, ikke er så lurt. Da er det bedre å forklare at detaljer kan jeg ikke fortelle om, men generelt sagt utføres det her et ritual som har vært uendret i flere hundre år og som skal få den som skal bli medlem til å tenke etter og gis mulighet til å lære seg selv og sine holdninger bedre å kjenne.

Mange gir da uttrykk for at de synes dette høres kjedelig ut; sitte på benken og oppleve det samme om og om igjen – år ut og år inn. Når man så sier at det oppleves forskjellig hver gang – og at det gir en noe, en spesiell opplevelse og nye tanker, ja da faller de fleste av tankekarusellen. Dette må oppleves for å forstås!

ÅPENT HUS

I noen år har jeg vært i den heldige situasjon å få vise besøkende om i vår Ordens praktfulle Stamhus, ofte med bistand fra min kjære kone som har langt større kun-

skaper om stilarter og kunstnerisk utsmykning enn jeg har. Vi har kunnet fortelle om husets tilblivelse og utsmykning, faktaopplysninger og anekdoter til de mange besøkende. Dette har vært til stor glede for oss – og det er ikke en tom frase når vi ofte uttrykker vår takknemlighet ved avslutningen av omvisningene; takknemlighet over å ha fått nok en anledning til å vise frem den bygning vi begge to er så glade i og så stolte av å kunne si vi har en tilhørighet til.

Det er naturlig at vi under omvisningene kommer inn på hva frimureriet er ment å være. Med sin bakgrunn fra skoleverket er det naturlig for min kone å sammenligne frimureriet, slik hun har lært det å kjenne, med en livslang skolegang med en spesiell form for undervisning. En undervisning som på mange måter kan sammenlignes med den som drives i skolen ellers; inndelt i grunnskole, videregående og på høyskolenivå. En undervisning som tar sikte på å gi en mulighet til selvstendig tenkning ut fra "pensum" i hvert klassetrinn – i hver grad, altså den kunnskap man kan tilegne seg om man velger å ta imot.

Men det er også viktig å peke på at svarene på de prøver kandidaten – den nye broder i hver grad – stilles på ikke skal etterprøves av en censor. Enhver prøve seg selv – og enhver vurdere selv svaret ut fra de kriterier som han har fått et "hint om" eller burde ha forstått skal legges til grunn. På den måte kan han få kunnskap om seg selv – en selverkjennelse som kan føre til selvforedling og selvbeherskelse.

TVILER

Men ofte opplever vi at den besøkende ikke tror på det vi sier. Mange "vet" at det innen-

for veggene i Stamhuset foregår noe som er hemmelig og som vi som er medlemmer av Ordenen ikke vil ut med. Den som viser omkring oppfatter nok hva det tiskes og hviskes om i krokene: "Det er sikkert noe mystisk og spennende som foregår her. Kanskje er det noe som ikke tåler lyset av den menneskelige tenkning eller offentlighetens lys. Kanskje er det noe farlig noe."

Eller er det bare slik som på hosstående illustrasjon. Til nå har jeg ikke fortalt besøkende om det store sjakkspill som foregår her inne bak logens lukkede dører. Kanskje skulle jeg gjøre det når en besøkende blir nærgående og hissig på å få vite den hele og fulle sannhet. Jeg tror vel ikke at en besøkende vil godta forklaringen og vil avfeie den som en humoristisk bortforklaring. Og er det noe den utenforstående ikke kan tro forekommer i Ordenen så er det vel skjemt!

FRIMURARBUTIKKEN

PAKKEPRIS!

Du sparer ca 400 SEK.
Lommebok (plass til 18 kort)
Dokumentmappe - med rom for PC
Regalieveske

3295 SEK inkl mva

www.frimurarbutiken.com

Romslig regalieveske i skinn (30x20 cm).
Elegant design i høyeste kvalitet

490 SEK inkl mva

På oppfordring -- en båtvimpel i polyester!

350 SEK inkl mva

Dette er et utvalg. Vi har flere produkter på vår hjemmeside.

DET HELE MENNESKE

KRONIKK

Halfdan Wiberg

Tidligere Stormesterens Prokurator

Store deler av media har i det siste vært bekymret for vår åndelige skoloring og utvikling, forbrukersamfunnets materialisme synes å ha spredd seg langt inn på områder som tidligere var forbeholdt det "åndelige" nivå og dermed ikke direkte økonomisk valuerbart. Forhåpentligvis er vi i Ordenen ikke utsatt for denne påvirkning ennå.

En av de mange som har skrevet om problemene er en svensk lektor i idéhistorie, Henrik Bohlin, som i en artikkel i Aftenposten kom inn på dannelsens oppgave om å utvikle hele mennesket, som dermed kan nærme seg idealet, det hele menneske. Han berømmer den tidligere norske examen philosophicum som nå øyensynlig skal vekkes til

*Noe har gått tapt på ferden,
nemlig vår evne til å skille
det virkelige viktige fra
det mindre viktige.*

PROF. TERRY EAGLETON

live igjen, og viser til det norske "Dannelsesutvalg" som kan bidra til å heve nivået på dette felt og dermed unngå at alt snakk om allmenndannelse skal bli annet enn retorikk. For vår del vil jeg tro at begrepet "Det hele menneske" peker godt mot frimureriets siktemål for den enkelte broders utvikling.

Idealene er gamle, de fleste av oss hørte som meget unge om begrepet "Mens sana in corpore sano" - en sunn sjel i et sunt legeme - som stammer fra Juvenal omkring 100 år e. Kr. og egentlig betydde et sinn som kan bære enhver motgang, og som ikke frykter døden. I dagens samfunn synes oppfatningen heller å være en sunn økonomi i et veltrimmet legeme, noe som hører hjemme på et annet plan. Ordet sjel er dessverre ikke lengre et begrep som vanligvis forstås og benyttes i moderne menneskers vokabular.

Allerede på 1800-tallet skrev den tyske filosof og pedagog Wilhelm von Humboldt at "Menneskets sanne mål er den høyeste og mest harmoniske dannelse av dets evner til et hele"

Ser vi tilbake på de siste 200 år er det fristende å sitere Nordahl Grieg som for tre kvart århundre siden skrev: "Ung må verden ennå være"

SKYLAPPER

I en kommentarartikkel i Aftenposten med tittelen "Frykten for fagidioten" skrev journalisten Ulf Andenæs at "de som får landets høyeste utdanning, og som i noen tilfelle ender opp i de viktigste jobbene, bør sikres mot tunnelsyn. "Dette begrepet minner meget om det gamle uttrykk om å vandre med skylapper for øynene, der man som kjent står i fare for å overse det vesentligste i mange situasjoner. "Også på det mer åndelige område er dagens nordmenn på utrygg grunn om hva vi har i egen bagasje. - På dette felt har avlæringen gått i rekordfart her hjemme", sier Andenæs i en annen sammenheng.

Ordenens hensikt og læremåte er nettopp å motvirke "tunnelsynet" gjennom et årelangt arbeide for å åpne våre sinn for det som er vesentlig i livet, og dermed nærme oss et helhetssyn som bidrar til en indre balanse og samvittighetens ro.

For de fleste av oss er dette et livslangt arbeid der læresystemet gir oss tyve år på å nå så langt frem mot en klarhet som det er mulig på dette plan. Utviklingen skal bidra til å gjøre oss til helere mennesker ved bevisst å befatte oss mer med det som er vesentlig i livet, for vår egen utvikling, dermed også for våre nærmeste og for det samfunn vi er vokset opp i.

MENNESKER

Om dette mange ganger synes å være vanskelig kan det være nyttig å sitere Piet Heins noe pessimistiske Gruk: "Av folk blir fler og fler og fler, men mennesker laves ikke mer." Heldigvis har de fleste av oss svært gode erfaringer med møter med hele mennesker i våre liv.

"Det hele menneske har i sitt indre

Artikkelforfatteren, Halfdan Wiberg sammen med Provinsilamester John A. Solberg under frimurerjubileet på Røros.

samvittighetens fred, vinner snart kunnskapen og er Lyset helt nær", heter det i en forsiktig omskriving av det som står i våre Lovers avslutning av Annet Kapittel. Det er opp til oss selv å benytte de muligheter Ordenen gir oss til å nå frem dit. Da vil vi også kanskje oppnå å fatte hva begrepene Lys og Sannhet egentlig innebærer.

Har du tanker og drømmer om å oppleve Verdens Vakkreste Sjøreise, eller et cruise med Hurtigruten? Vi tilrettelegger hele reisen for brødre eller søsler som ønsker en uforglemmelig opplevelse både til nære og fjerne destinasjoner. For personlig service og oppfølging, kontakt brøder John A. Sundal. Tlf. 55 56 41 15, mobil 908 49 194. E-mail: jo@kystopplevelser.no

IO®
kystopplevelser.no
Hurtigrutens egen forretningspartner

Tlf. 815 21 250
www.kystopplevelser.no - NRK tekst-TV s. 388

HURTIGRUTEN

Foto: Leif Asbjørn Brenne

BRODERTJENESTEN PÅ SKI

– et forbilde for andre loger

- Medlemmene er det viktigste vi har. Den erkjennelsen må vi alle ta innover oss, fra vår øverste ledelse og til den sist opptatte lærlingebrøder. Det er ingen ting som kan erstatte våre medlemmer. Uten medlemmer faller det hele sammen.

Av Arne Lie
arli2@online.no

Vi skal være glade for den gode vekst som vår Orden har, men vi skal ikke stirre oss blinde på veksten; vi må også se på trivselen i logen og på hvordan den enkelte brøder finner seg til rette i frimureriet, både som nye brødre og når de kommer til høygradene. Frem-møteprosenten i logene er en god indikator på brødrenes vekst, berikelse og utbytte av medlemskapet. Etter min mening bør vi ha en Ordensofficiant som utelukkende har Brodertjeneste og trivsel som oppgave.

Dette sier lederen for Brodertjenesten i St. Johanneslogen Den gyldne Cirkel på Ski, Frank Jakobsen til Frimurerbladet.

BEGYNNELSEN

- Frank Jakobsen. Du er medlem i en relativ ny loge som er 12 år gammel.

Fortell leserne hvordan Brodertjenesten begynte hos dere.

- Ja, meget gjerne. Som nytt medlem i Cirkelen tok jeg kontakt med daværende Ordførende Mester og sa at jeg gjerne ville lede en Brodertjeneste i logen. Ganske freidig, naturligvis. Deputert Mester John Lunds-bakken var også tilstede. Han sa at det var utrolig at noen ville ha den jobben frivillig.

Men jeg hadde tanker om hvordan dette kunne organiseres og settes ut i livet. Dess-uten er jeg interessert i denne delen av vårt fellesskap.

Ordførende Mester ga sitt tilsagn og jeg fikk et mandat som var bredt nok til at jeg kunne arbeide fritt. Jeg kunne selv velge de medarbeidere som var nødvendig. I dag er vi 12 brødre som tar hånd om det arbeid som utføres. Alle som arbeider i gruppen er spesielt skikket og utvalgt.

Gruppen består i dag bl.a. av to tidligere Ordførende Mestres og vår Dep. Mester. Det er klart at det gir gruppen status. Samarbeidet med logens sekretær er tett og helt nødvendig for vårt oppdrag.

I starten var jeg nok en tanke diktatorisk og tildelte oppgavene etter beste skjønn for at vi skulle komme hurtig i gang. I dag for-deler gruppen oppgavene. Vi kjenner hverandre bedre og vet hvem som egner seg best til de forskjellige opp-drag.

STRUKTURERING AV ARBEIDET

Det første vi tok fatt på, var å strukturere de oppgaver som vi skulle utføre. I stikkordsform kan jeg skissere dette i noen punkter:

FRANK JAKOBSEN, 53 ÅR, IX GRAD

- Kjøpmann
- Født i Vardø
- Handels - og markedsutdanning
- Gift, 3 gutter og 2 piker
- Medlem av Johanitterordenen
- Arbeider tett til Radiumhospitalet med velferd for kreftsyke barn
- Grosserer i fadderbarn
- E-post: frank.jakobsen@mobildata.no
- Tlf. 90021290 - 6494 38 13

- Transporttjeneste
- Besøk ved sykdom
- Oppfølging av nye brødre
- Oppfølging av brødre som sjelden besøkte logen
- Oppmerksomhet ved forfremmelser
- Oppmerksomhet ved runde år
- Ajourføring av data, tlf., adresser, e-mail og lignende
- Besøk ved frafall av ektefelle
- Bruk av Logebladet for å informere om oss selv
- Fordeling av oppgavene internt i gruppen

- Det siste er særdeles viktig. Vi har kompetanse på ulike felt. Eksempelvis har vi med oss en lege, dr. Per Bratli-Jensen. Hans kunnskaper og erfaring – både som medisiner og som tidligere O.M. – kommer til anvendelse på mange områder. Han har vært min mentor og veileder fra første stund, sier Frank Jakobsen.

BESØKSTJENESTE

- Besøkstjenesten er som regel en svært hyggelig oppgave. Sannsynligvis har vi vært hjemme hos de aller fleste av våre brødre. Vi reiser som regel to og to og besøker fami-

De fleste av deltakerne
i brodertjenesten i Ski.
Foto: Arne Lie

liene. Vi utfyller hverandre og kommunikasjonen blir lettere. Noen ganger har jeg tatt med min yngste sønn Philip som er åtte år.

Vi tror at familiene synes at dette er hyggelig, ikke minst fordi de vet at logen betyr meget for våre brødre. Ved alvorlig sykdom kan våre besøk lette stemningen. Våre brødre er ikke alene med sine vansker og vi kan hjelpe til med dagligdagse oppgaver, eller transport til sykehus, lege eller andre ting.

OPPFØLGNING AV NYE MEDLEMMER

Dette er en viktig del av vårt arbeid. Vi vet av erfaring at fadderne i mange tilfeller begrenser seg til å følge sitt fadderbarn til det første møte etter reaksjonen. Men det er ikke nok. Brodertjenesten følger derfor de nye oppmerksomt, ser til at de får oppgaver, at de får gode plasser ved taffelet og at de blir introdusert for de øvrige brødre. Vi vet ut fra statistikk at fremmøtet i logen har økt som en følge av dette.

AKTIVISERING OG TRANSPORT

Brodertjenesten søker å aktivisere brødre som sjelden er i logen. Det kan være mange grunner for det, men i mange tilfeller er det nok med en telefonsamtale for at han skal vite at han er savnet og at han er hjertelig velkommen i fellesskapet. En invitasjon til ham og ektefelle/samboer til en konsert eller til-

stelning kan aktivisere medlemskapet. Mange av de eldre brødrene kvier seg for å kjøre til Logehuset på snøføre og i mørke. Tilbud om transport til og fra Logen er et av de virkemidlene som Brodertjenesten tar i bruk.

VAKTSJEFEN MEDVIRKER

Vi har et medlem som setter opp vaktlister for alle tre grader. Dette er brødre som medvirker i tillegg til Embedsverket. Vaksjefen passer på at alle nye brødre får innføring og opplæring i det de skal utføre. Det medvirker til at den enkelte kan danne seg en forståelse av den gradens innhold og utførelse. I tillegg opparbeider de seg en vennekrets som gjerne varer i resten av deres logetid. De første årene i logen er derfor særlig viktig. Der som noen faller fra her, blir vi varslet og tar nærmere kontakt med vedkommende.

REKRUTTERINGSFAKTOR

Frank Jakobsen forteller at Brodertjenesten har betydning både som rekrutteringsfaktor til logen og som påvirkning til fremmøte. Hele Brodertjenesten tar sikte på nettopp dette. Brødrene skal vite at hver enkelt betyr noe for logen, enten de sitter på kolonnen eller om de er aktive i embedsverket, understreker Frank Jakobsen til slutt.

Den som tror at Frank Jakobsen gir seg med dette tror feil. Den dagen vi traff ham, var han i

Stamhuset. Han var med på et møte i Fiducia for å lære hvordan dette organiseres og drives.

Både Ordførende Mester Lars Presthus og logens sekretær Olaf Vangstein bekrefter at Brodertjenesten i Cirkelen fremskaffer mange nye brødre til logen og medvirker til høyere besøkstall for logen.

- Dette er vi meget glade for, sier Ordførende Mester og legger til at Frank Jakobsen har et meget høyt antall fadderbarn i Logen.

FORBILDE

Brodertjenesten i St. Johanneslogen Den gyldne Cirkel på Ski fungerer effektivt og godt. På kort tid har man kommet utrolig langt. På mange måter kan virksomheten være en idébank for andre av Ordenens loger. Frank Jakobsen har holdt foredrag om hvordan Brodertjenesten begynte, hvilke erfaringer man har gjort og hvor langt man er kommet i dag.

NY BOK AV HALFDAN WIBERG:

Det indre rom – Frimureriske ettertanker

30 kronikker • forklarer hva frimureriet dypst sett handler om • utmerket gave til familie og venner – og som fadder-gave • et verdifullt dokument som grunnlag for brødre i talende embeter • 130 sider, format 17 x 24 cm, innbundet med stivbind • illustrert av billedkunstner Tor Olav Foss X • Redaksjon: Terje Lie Pedersen og Conrad Krohn

I boken "Det indre rom" er det forstanden som taler til oss. Mange vil kjenne igjen stoffet som presenteres, fordi det tidligere er offentliggjort i Frimurerbladet i form av en lang rekke kronikker – tredve i alt. Halfdan Wiberg er aldri blitt beskyldt for lettvinthet. Hver eneste av hans kronikker krever sin mann, ja, krever sin tid og konsentrasjon. Wiberg vender ofte tilbake til de kristne mysterier. Mysteriene knuser virkeligheten og løfter oss opp fra hverdagen og over til noe helt annet. Halfdan Wiberg har ved flere anledninger understreket at frimureriet krever en viss evne til abstrakt tenkning, slik vi bl.a. kan finne det hos kunstnere og vitenskapsmenn.

Han peker på begreper som Dyd, Ære, Troskap og Vennskap og utfordrer oss til å svare på hva dette egentlig betyr i dagens samfunn – og i frimureriet. Forfatteren tar

i alle sine kronikker opp tema som går i dybden, som angår livet, ditt og mitt liv. Etter min oppfatning berører Wiberg i sine kronikker problemstillinger som er jordnære, men samtidig klassiske og abstrakte.

Og endelig: Man behøver slett ikke være frimurer for å ha utbytte av denne boken. Du kan godt gi den som gave til en god venn som en forklaring på hva frimureriet dypst sett handler om. Mange i dagens samfunn grubler på hva livet egentlig er: Denne boken gir ikke svar til alle på alle spørsmål, men den kunne gjerne skrives ut på blå resept. Boken anbefales på det varmeste.

ANMELDT AV ARNE LIE

☐ Ja takk, jeg ønsker å bestille boken "Det indre rom – Frimureriske ettertanker" til en pris av kr 200,- + porto

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

Tlf: E-post:

Bestillingen sendes til: Logekjeden, c/o Frimurerlogene i Stavanger, Postboks 35, Sentrum, 4001 Stavanger.
Bestilling over e-post: tlf@trykk-impress.no / faks: 947 63 372 / sms: 959 44 018. Vennligst ikke ring.

– FÅR SÅ UENDELIG MYE IGJEN

Cirkelen i Ski viser barmhjertelighet i Oslo

Av Arne Lie
arli2@online.no

Kulden i Oslo biter i kinnene. Det er søndag og klokken nærmer seg 11. Utenfor lokalene til Frelsesarmeen i Urtegata venter en flokk forfrosne mennesker på at dørene skal åpne. Kvinner og menn i alle aldre. Mange har tilbrakt natten i trappeoppganger og ellers hvor de kan få litt varme. Vi ser både nordmenn og utlendinger i gruppen. Frelsesarmeens dører er åpne for alle. Inne venter varm mat, kaffe og kaker, og frukt på pyntede bord.

Denne søndagen er det en gruppe brødre fra Ski som har ansvaret for arrangementet. Med seg har de ektefeller, døtre og andre.

Dette er også en side av virksomheten til St. Johanneslogen Den gyldne Cirkel.

De frivillige må tidlig opp denne dagen. De har organisert det meste. Skaffet mat og tilberedt den. De står for serveringen og ryddingen etterpå samt oppvasken. Frimurerbladet har snakket med et par av disse; Ordførende Mester i Cirkelen, Lars Presthus og Deputert Mester Erling Rognstad. Om sitt engasjement sier de følgende:

ERLING ROGNSTAD:

- Det er godt, og det gir mening med livet å få være et medmenneske og en støtte for andre. Være med på å gi noen mennesker et godt måltid og et varmt og inkluderende fellesskap. Dette skjer de helgene jeg er i Urtegata og hjelper til. Jeg må stå tidlig opp; dette er noe jeg gleder meg til. Det som møter oss er takknemlighet. Mennesker som er slitne, frosne og sultne, men samtidig er blide og hyggelig. Flere er preget av livet de lever. Praten går livelig. Noen av oss går rundt i lokalet og er samtalepartner for den som vil åpne seg.

Ja, dette gjør noe med meg. Jeg blir reflekterende, glad for å kunne hjelpe. Når jeg får dette så tett innpå livet, skjønner jeg hvor heldig jeg har vært, som kan leve ett godt og rikt liv. Jeg blir takknemlig.

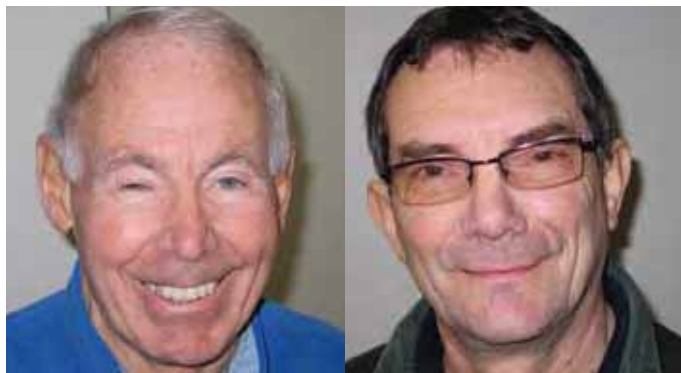
LARS PRESTHUS:

- Det som det hele dreier seg om, er respekt for andre mennesker. Hvor lett kunne ikke dette skjedd med en av oss, eller med et av våre barn?

Livets ofte urettferdige tilfeldigheter rammer blindt og vi kunne også havnet i samme umenneskelige harde livssituasjon som denne gruppen.

Vi har så altfor lett for å ta vår egen privilegerte hverdag for gitt; vi vender ryggen til det vi helst ikke vil se.

Disse våre gjester er våre medmennesker. De strever hver dag for tilværelsen. Det dreier seg om å skaffe stoff til neste skudd, det

Erling Rognstad

Lars Presthus

dreier seg om å finne et sted hvor de kan finne mest mulig ly for isnende vind, det dreier seg om å våkne opp neste morgen.

Spesielt for en frimurer burde det derfor være naturlig og selvsagt at vi prøver å bistå med det lille vi kan. Så enkelt er det!

At det skal plasseres en glorie over våre hoder er fullstendig misforstått.

Alle vi som er med i denne dugnaden får så uendelig mye igjen fra våre gjester i form av gode ord og takknemlighet. Noen lukker seg inne, men andre søker kontakt og samtale.

Dette er det mest meningsfylte oppdrag jeg noen gang har vært med på. Jeg vil oppfordre andre brødre til å være med. Vi trenger flere!

SOMMERMØTE I KRAGERØ

Kragerøbrødrene ønsker velkommen til
sommermøte tirsdag 7. juli kl. 18.30
på Restaurant Admiralen

Aftenens foredragsholder:

Tidl. O.T.M. Odd N. Jendal

Etter møtet dekker vi bordet med
havets delikatesser

Antrekk: Pent ferieantrekk

Påmelding: Tore Trondsen – 46 78 76 94
tore.trondsen@kktv.no
innen 1. juli

Velkommen til Kragerø

«Perlen blandt kystbyene»

Frimureriet skaper rom for **ETISKE DISKUSJONER**

St. Andreaslogen Oscar til den flammende Stjerne arrangerte i februar et foredrag i Stamhuset, der temaet var "Etikk og moral". Bakgrunnen for arrangementet var ifølge Delegert Mester Nils Erik Berntzen å knytte frimureriets læring til samfunnet utenfor.

Henrik Syse fotografert under foredraget i Stamhuset

Av Arne Lie jr.
ar-lie3@online.no

Foredragsholder var Henrik Syse, forsker ved PRIO og tidligere leder for eierskapsgruppen Norges Bank Investment Management, der han arbeidet med etiske problemstillinger knyttet til "Oljefondets" investeringer. Det var møtt frem et førtitalls personer denne ettermiddagen, som alle kunne glede seg over en levende, engasjert og humoristisk foredragsholder. Syse innledet med å fortelle litt om sin bakgrunn, stadig ispedd små anekdoter og litt skrå betraktninger på samfunnets ulike aktører.

TIDSAKSENE

I et samfunn i stadig raskere endring, med spesiell vekt på den teknologiske utviklingen, er det Syses påstand at mange mennesker har vanskeligheter med å henge med. Han tegner et bilde der mennesker og teknologi

utviklers langs to tidsakser, og at disse i perioder utvikles i ulik hastighet. Det gir samfunnet og oss som mennesker flere moralske problemstillinger, som samfunnet ofte ikke tar seg tid til å gjennomdrøfte tilstrekkelig. Samtidig vil det å skulle bremse utviklingen kreve metoder som sensur og overformynderi, noe Syse på det sterkeste fraråder.

ETIKK I SAMFUNNET

Teknologi har gjort at det menneskelige aspektet ved beslutninger blir skjult. Når boliglån ikke lengre sees på som noe som påvirker mennesker, men som en finanspakke som kan selges for å maksimere profitt, er det fordi man i prosessen har mistet de mellommenneskelige verdiene som ligger i konsekvensene. Syse gav eksempler fra sin tid som leder for etikkarbeidet i Statens pensjonsfond utland (Oljefondet). Her har politikerne lagt til grunn at det er viktig at forvaltningen av dette inneholdt etiske betraktninger. I internasjonal sammenheng er dette ganske unikt, og resultatene er også i særklasse.

ETIKK OG PROSESS

Som filosof fremhever Syse verdien av å diskutere og tenke igjennom disse problemstillingene. Dette er prosesser som tar tid, og salen nikket gjenkjennende på Syses påstand om at det ofte ikke er rom for det i dagens samfunn. Vi er alle travelt opptatt av å levere våre resultater, men bruker for sjelden tid til å gjennomdrøfte de etiske og moralske sidene ved de resultater vi søker å oppnå.

VÅRE BARN

Syse var også opptatt av hvilke verdier det er vi overfører til våre barn. Han eksemplifiserte dette med de verdier som gis samfunnet (og barna) via avisenes forsider, som satt på spissen fokuserer på sladder, sex og penger. Dette er ikke de verdier vårt samfunn er bygget på, ei heller noen andre samfunn. Det er en universell verdi i verden å ta vare på barn og gi dem en trygg oppvekst. Da må vi som samfunn også skape rom for å tilføre våre barn gode verdier og et solid moralsk fundament. Som voksne er det vår oppgave å gå foran som gode eksempler, eksemplifisert gjennom det å ikke snakke stygt om andre.

GARANTERTE GULLSMEDPRODUKTER

Gi en gave som gir varig glede !

Vi leverer mansjettknapper, enkle eller doble, brystknapper, båndklemmer, jakkemerker utført i 925 S med emalje og 24 karat forgylning. Alle grader. Ring for ytterligere informasjon

- OPRO PRODUKTER -

Storgt. 22, 0184 Oslo

Tlf.: 22 17 50 50 - Fax: 22 17 05 55

VEIVISER I POLARMØRKET

Praktbok om St. Johanneslogen Stella Polaris

BOKANMELDELSE

Av Arne Lie
arli2@online.no

Boken – Veiviser i polarmørket - markerer to jubileer; etablering av en Broderforening i 1899 og stiftelsen av St. Johanneslogen Stella Polaris i 1919.

La oss slå fast med en gang at dette er en særdeles vakker jubileumsbok. Men den er ikke bare vakker. Med sine over 190 sider er den også en kilde til informasjon som går langt utover lokale forhold i Tromsø. Tittelen er valgt fordi den indikerer lys og kultur i et værhardt område som ligger fjernt fra de europeiske hovedsteder hvor frimureriet kanskje hadde bedre vekstforhold.

Ordenens Stormester, Ivar A. Skar, innleder med et kapittel som har overskriften: "ET NASJONALT FRIMURERI PÅ LIKT NIVÅ." Vi faller for fristelsen å sitere fra et oppslag i Nordlandsposten 11. mars 1905, samme dag som Michelsen overtok som statsminister:

"Frihed, Lighed og Broderskab".... Vi har havt nok av Broderskab. Lad os nu faa Frihed og Lighed"

Denne boken understreker også veien videre fra 1905 og frem til i dag. Det meste er glede, vilje, mannsmot og kjærlighet til en Orden som hver og en kan øse av og vokse med og ikke bare vi selv, men også våre familier og våre omgivelser.

EN HYLLEST TIL DET GRUNNLEGGENDE

Under denne tittelen hilser Provincialmester Kåre-Bjørn Kongsnes sine brødre og han skriver følgende:

"Siden jeg i 1978 ble tatt opp i St. Johanneslogen Stella Polaris, i samme møte som min kjære bror Per Trygve, har jeg samlet og lest en god del bøker innen frimurerlitteratur, men jeg er aldri kommet lenger, enn at det er Fundamentalkonstitusjonens Første Bok, Ordenens Lover, som jeg alltid har for hånden når jeg har behov for frimurerlitteratur. Der finner jeg veiledning og inspirasjon i det store, så vel som i det små. Der er det grunnleggende; Menneskets foredling og der er det aller viktigste; En fri-

murers plikter mot Gud, mot Fedrelandet, mot Ordenen, mot sin neste og Ordensbrødre og til slutt mot seg selv. Kort sagt: I Fundamentalkonstitusjonens Første Bok finner du alt, ja, behøver vi egentlig flere nye bøker?"

Og selvsagt skriver Provincialmester Kåre-Bjørn Kongsnes mer, som er like tankevekkende.

ROS TIL BJARNE EILERTSEN

Det vil føre for langt å beskrive alle deler av boken. Vi festet oss særlig ved den nøyaktige beskrivelse som Bjarne Eilertsen har ført pennen i om den krevende gjenoppbyggingen etter fem år med krig. Her er et vell av detaljer som anskueliggjør hvor mye som var gått tapt og som egentlig skal til for å starte opp på nytt. Andre ville kanskje gitt opp og resignert, men dette er et vitnesbyrd om hvor dypt mureriet går i oss.

Kapitelfrimureriet i nord er i stor grad knyttet til Sven Borud.

Han forteller om hvordan verdens nordligste Provincialloge ble et faktum. Samtlige ledere fra Tromsø flettet etter avtale inn ordet «Provincialloge», uten annen hensikt enn bare å ha nevnt ordet, når det var anledning til å ta ordet på Ordførende Mesteres møte i 1991. På Ordførende Mesteres møte i Bodø i 1993 flagget vi offisielt, forteller Borud. Samtidig var de krystallklare på at en Stewardsloge av I. Orden overhodet ikke ville bli akseptert, fordi det da ville ha stoppet på det nivået i mange år. Og Tromsø kom i mål den gangen.

INTERESSANT OM HERALDIKK

Overheraldiker Roger Westmark og tidligere Overheraldiker Arnulf Eilertsen skriver i en artikkel at med sin plassering langt mot nord var logens navn rimelig forutsigbart. Det måtte bli Stella Polaris. Polarstjernen viser de sjøfarende vei i polarmørket. Alle våpenskjold i Den Norske Frimurerorden har samme form og standardisert plassering av krone, logenavn, devise og knapper. Det heraldiske motivet er ofte en billedlig fremstilling av logenavnet. Slik våpenet til Stella Polaris fremstår i dag, er det i all sin enkelthet et sterkt talende våpen som vi er meget stolt av å kunne fremvise,

VEIVISER I POLARMØRKET

190 sider

ISBN 978-82-303-1266-7.

Utgiver St. Johanneslogen Stella Polaris, Tromsø 2009.

Redaktører Terje Helsingeng og Bjarne Eilertsen.

Billedredaktør Roger Westmark.

Pris og bestilling: St. Johanneslogen Stella Polaris, P. B. 486, 9255 Tromsø

Telefon: 77 68 27 90

Mail: sekretariatet@pt.dnfo.no

Pris på boka: Kr 495,-, fritt tilsendt.

Pris i logen: Kr 450,-

Kontonr: 4750.63.6409

skriver de to heraldikerne, og går selvsagt lang dypere enn det som refereres her.

Jubileumsboken beretter om sang og musikk og om dramatiske og ikke minst besværlige reiser. Alt er leseverdig. Billedredaktøren, Roger Westmark, har gjort en kjempejobb og fortjener all honnør.

Boken har meget gode kildehenvisninger og referanser og en utmerket alfabetisk medlemsoversikt og oversikt over embetsverkene gjennom tidende. De som har stått for denne delen har nedlagt et omfattende og stort arbeid som avtvinger respekt.

Boken kan varmt anbefales langt utover vår nordligste provins og også utenfor landets grenser til våre brødre i det nordiske frimureri.

TIL SANGENS OG MUSIKKEN PRIS

SKRÅBLIKK

Odd Grann

Tidligere Ordenens Overarkitekt

Når man har fått oppleve sang og musikk i loger over hele landet, samt åpne konserter utenfor logene av frimurer-musikere, blir man imponert over den kvalitet, engasjement og glede, sangere, musikere, organister og kantorer viser. De er i sannhet verdige arvtagere av de musikalske tradisjoner tidligere tiders storheter har lagt igjen etter seg. På musikkens himmel lyser det navn på frimurere som Mozart, Haydn, Liszt, Puccini, Schubert, Mendelssohn, Sibelius og vår egen Ole Bull. I mer moderne stil er Duke Ellington, Lionel Hampton, Louis Armstrong og Count Basie kjente navn på musiserende frimurere.

Det må være lov å tro at disse fant noe i frimureriet som harmonerte med deres egen oppfatning. Duke Ellingtons "I am beginning to see the light" var inspirert av opplevelsen i I grad og det kan ha vært årsaken til at Louis Armstrong sang denne ofte. Beethoven, som utvilsomt også var inspirert av frimureriet, uten at vi med sikkerhet kan si at han var medlem så en gang: "Musikk er en høyere åpenbaring av all klokskap og filosofi". Kanskje ligger noe av svaret på hvorfor den musiserende kunst og den kongelige kunst finner hverandre så godt.

Frimureri, sang og musikk har levd som i en symbiose i alle de 260 år frimureriet har eksistert i Norge. Harmoni heter det når det gode og det skønne finner sammen, og når vi i vårt logearbeid søker etter harmonien i oss selv, er musikk og sang til stor hjelp. Musikk har imidlertid, verken i logen eller i kirken, noen selvstendig plass. Den er den som tjenende – en Ancilla theologiae – en tjener for selve det åndelige budskapet, som i logene i Norge baserer seg på kristen moral og etikk.

Vi glemmer heller ikke at sangen og musikken er stemningsskapende og at det i høy grad bidrar til den trivsel brødrene opplever i logemiljøet. Vi vet at brødre som trives i logen går der ofte, nettopp på grunn av miljøet, kombinert med de viktige budskap som meddeles oss.

TAKK TIL MUSIKERNE

Frimurnes orkestre, alle sangforeninger og Frimurnes Storband fortjener vår store takk for deres bidrag til det gode miljø i norske loger. De får også rosende oppmerksomhet når de har åpne arrangementer for publikum, i kirker og i konsertsaler.

Frimurnes Storband med sine "Sacred Concert", "Blå Konsert", Frimurerorkesteret med sine åpne konserter i Stamhuset og det siste, som jeg får høre om i skrivende stund, Østlandets Frimurerkor (med 30 brødre fra Moss, Larvik, Tønsberg og Drammen pluss noen ledsagere), som drar på sangerferd til loger i Andorra for å synge på møter der og på byens torg. Det er å være på sangens vinger.

TRYLLEFLØYTEN. Maleri og foto: Tor Olav Foss

INTERNASJONAL FRIMURER-REISE TIL FARAOENES EGYPT!

Delta sammen med brødre fra hele verden på en unik luksusreise oppover Nilen ledsaget av Pontus Lindqvist, som har mange års erfaring som reiseleder i Egypt og store kunnskaper i egyptologi. Spesielt invitert til å holde et antall forelesninger under reisen, bl.a. om det antikke Egypts påvirkning på frimureriet, er dr. philos. Henrik Bogdan ved Goteborgs Universitet.

Reisen har et internasjonalt perspektiv og brødre fra hele Skandinavia, reiser 6. - 20. november 2009 til Kairo, Luxor og Aswan. Vi opplever det antikke Egypts historie med alle dets berømte konger og dronninger, religion og mangfoldige gudeskare i relasjon til frimureriet. Under vår seilas på en luksusskysse oppover Nilens rolige vann, gjør vi strandhugg for å besøke templer og antikke gravplasser. Vi får også et innblikk i den koptiske kristendommen og i nåtidens egyptiske kultur. Ektefeller/samboere, slekt og venner er velkomne til å følge med.

Prisen er NOK 19.500 pr. person i dobbeltrom / dobbeltlugar. Omfatter flybillett (t/r Stockholm – Kairo), 5-stjerners cruisebåt m. helpensjon, 4-stjerners hotell inkl. frokost, utvalgte lunsjer, guiding, samt alle transporter i Egypt og inngangspenger.

OBS! Begrenset antall plasser! Nimbus Resor har reisegaranti.

For mer informasjon: Telefon 0046 (0)175 92493.

E-post: info@nimbusresor.se Internett: www.nimbusresor.se

LIKHETSTREKK MED SPEIDING

Da recipienden for logemøtet 23. april 2009 meldte forfall besluttet St. Johanneslogen St. Olaus til den gyldne Murskje å gjennomføre en spesiell instruksjonsloge med "Speiding og frimureri" som ramme. Sentralt sto sagnet om St. Georg og symbolverdien som denne helgen-skikkelsen fortsatt har for både speidere og frimurere.

St. Georg og dragen

Under den rituelle åpningen av møtet ble vi ledsaget av tonene fra Speiderbønnen, vakkert fremført på orgelet av Svein Josefsen. Deretter ble en speider fra 1. Longship speidergruppe i Oslo, Erik Gjevenæs ført inn i arbeidsrommet omtrent på samme måte som da han ble tatt opp som frimurer nettopp i Murskjen. Instruksjonslogen som nå fulgte ble populært kalt "Den undrende broder" – et opplegg som ga Gjevenæs mulighet for å stille spørsmål som knyttet seg både til hans nylig opplevde recepsjon og de mange likhetstrekkene mellom speiding og frimureri.

I instruksjonstalen ga Kjetil Bakke en utførlig fremstilling av sagnet om St. Georg og hans kamp mot dragen, og hvorledes dette sagnet har hatt betydning for ulike kulturer opp gjennom tidene. Under et av de rituelle innslag mot slutten av møtet fikk vi høre Josefsen fremføre på orgelet en stemningsfull, selvarrangert parafrase speidermelodien "Se nå vårt bål". En flott opplevelse og ytterligere et høydepunkt som gjorde merkbare inntrykk hos brødrene på kolonnen.

I ST. GEORGS TEGN

Under brodermåltidet tok fungerende Ordførende Mester Walstad for seg sagnet om St. Georg. Han pekte i sin tale blant annet på de verdier ridderen St. Georg kjempet for, og trakk interessante paralleller til den kampen som utspiller seg daglig hos alle som prøver å fremme det gode og fortrenge det onde.

To tidligere speidere og ledere som sto bak Murskjens instruksjonsloge på St. Georgs Dag 2009: Logens O.M. Bernt Nissen (t.v.) og aftenens fungerende Trond Walstad.

På vegne av alle besøkende ble det fremført en takk fra kontaktmannen for «Speiding og Frimureri», Nicolai Kiær Holter. Her ble det blant annet pekt på den vellykkede løsning Murskjen hadde funnet ved å arrangere en så berikende instruksjonsloge ved fravær av en recipiend.

- Når vi opplever en slik instruksjonsloge med Speiding og frimureri som ramme, tenker vi umiddelbart at noe slikt burde flere loger med fordel kunne gjennomføre. Ikke minst som en markering av St. Georgsdagen for det store antall logebrødre i vår Orden som en gang har hatt tilknytning til speiderbevegelsen. Fortsatt gjelder ordtalet: "En gang speider, alltid speider". I vårt logearbeid blir jo den enkelte broders forsøk på å leve etter speideridealene styrket og videreført. Hver på sin måte og etter beste evne, sier Nicolai K. Holter, nic@nicnet.no

RIMELIGE GAVER FRA EGET VERKSTED

- alle annonserte produkter i 585/000 gull

1. Damering m/emaile	kr.	900,-
2. Herrering m/onyx, gull	"	1.500,-
3. Jakkemerke, gull	"	100,-
4. Jakkemerke - større gull	"	190,-
5. Anheng, gull	"	450,-
6. Brystknapper, pr.par, gull	"	800,-

kontakt:

Bjørn Borrmann
DIPLOMGEMMOLOG, F.G.A.
(Diamantsakkyndig DGemG.)

Arne Garborgs vei 13 A, 1472 Fjellhamar
Tlf: 67 90 12 92 - Mob: 901 23 491
E-mail: b.borrmann@c2i.net

EGYPT-TUR FOR FRIMURERE

Fra 6. til 20. november vil Pontus Lindqvist og hans "Nimbus Resor" igjen tilby norske frimurere med ledsagere spennende og interessante dager i Egypt. Som på de tidligere turene han har arrangert vil Henrik Bogdan (underviser ved Gøteborgs Universitet og er Broder Taler) holde en rekke interessante foredrag om de gamle egyptiske mysterier og annet som har spesiell interesse for oss frimurere. Og den lokale guiden Aymen, som er kopter (egyptisk kristen) og arkeolog, vil øse av sine store kunnskaper til beste for deltagerne.

Utfluktene under reisen vil omfatte besøk ved pyramidene i Giza, håndverkssentret "Harania", Saladins citadell utenfor Kairo, det enorme Kairomuseet, flere av de gamle templene langs Nilen under reisen fra Aswan til Luxor, Karnak- og Luxortemplet, Vestbredden med bl.a. Kongenes dal og mere til. Dessuten vil det bli anledning til å gjøre seg kjent med kopternes gamle religion og historie.

I tillegg til det faste opplegget vil det, for de som ønsker det, bli mulighet til å besøke Abu Simbel templet under oppholdet i Aswan og en heldagstur til Alexandria (bl.a. med biblioteket) under oppholdet i Kairo. Disse to utflukter er ikke inkludert i prisen.

Under oppholdet i Kairo er Golden Tulip Flamenco Hotel valgt som bosted. Det ligger på "Ambassadeøyen" midt i Nilen. I Aswan vil deltagerne bo på Basma Hotel, som ligger på et høydetrug et kvarters gange fra sentrum og med en flott utsikt over byen og Nilen. I Luxor er det Lotus Hotel som er basen. Dette hotellet ligger sentralt i byen og det er utsikt til Nilen.

Under oppholdene på hotellene er bare frokost inkludert i prisen, men på cruiseskipet fra Aswan til Luxor er alle måltider inkludert (drikkevarer betales separat) og det er også lunsjen etter besøket ved pyramidene. Dessuten vil Pontus ta deltagerne med til et helt spesielt egyptisk spisested for å oppleve noe den vanlige turist sjelden er med på: En "Kushery"-lunsj.

For alt dette – og mer til – betaler hver deltager ca. 19 000 norske kroner. Påmelding kan skje via Arne Hilmar Andresen (mobil 908 45 305/e-post arnehand@online.no) så snart som mulig og innen 31. august 2009

Bildet viser et
Egyptisk tempel.

LIVKJOLE.NO

KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

TRENGER DU NY LIVKJOLE ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter tilbyr vi et kvalitetsprodukt, sydd av 45% ull og 55% polyester. Vi leverer størrelsene **44, 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58.**

Livkjolen kommer med sort vest og benklær direkte fra importør til kun kr 2.490,- + porto og oppkravsgebyr.

Full bytte og returrett.

Bestill på:

- 24 timers ordretelefon: 62 52 86 66
- Faks: 62 52 86 61
- Mail: post@livkjole.no
- Post: Livkjole.no, postboks 6, 2301 Hamar

Livkjole.no drives og eies av TLC.

© 2008 TLC All rights reserved. TLC, Postboks 6, 2301 HAMAR

TEMPELRIDDERNE TAKKER FRIMURERNE

Fra venstre: Kjell Krey Dagsloth, Høyeste Stor Kapellan (tilsvarende Ordenens Høyeste Prelat) 12. grad (X grad i Frim.), Frank E. Andersen, 12. grad, tidl. Stormester i Stor Templet for Norge og Island (IV/V grad i Frim.), Jens Døvik, 12. grad, Stormester i Stortemplet for Norge og Island, Vice Høyeste Stormester (III grad i Frim.), Eric Lundqvist, Høyeste Stormester, 12. grad (ikke frimurer), Kåre-Bjørn Kongsnes, Stor Under Mester i Stortemplet for Norge og Island, 11. Grad (XI grad, Provincialm. i Tromsø Prov.loge), Per Johnsen, 11. Grad, Mester i Ridder Templet Syvstjernen i Bodø og Ridder Kapitel Mester i Hålogaland Ridder Kapitel (III grad i Frim.) Foto: Sven Erik Sandnes

Med stor imøtekommenhet fra Den Norske Frimurerorden kunne Tempel Ridder Ordenen avvikle sine tre nordiske gradgivningsmøter i Frimurerordenens Stamhus i Oslo 20. - 22. februar. Til sammen 400 Tempelridderbrødre deltok i møtene. Mange av brødrene i Tempelridder Ordenen er også frimurere, og det hersker en stor velvilje mellom de to ordener, som har svært mange likhetstrekk m.h.t. oppbygning, stil og verdighet, og ikke minst når det gjelder verdigrunnlag.

Tempelridderne uttrykker stor tilfredshet og takk til Frimurerordenen for denne muligheten til å avvikle sine høygradsmøter i omgivelser som ytterligere forsterker en god opplevelse.

HVA KAN JEG GJØRE FOR DEG?
 Hjelp med lederforedling? Styrke - livsverdier - glede?
 Coachende lederstil - personlig coaching eller grupper
Ole Petter Ottersen - prest og coach
 Tlf.: 22 28 02 20 - fax: 22 28 02 21
 Mob.: 950 54 950 - E-post: ole.petter@ottersen.no

Moderne skiltsystem.
 For kontoret eller hjemme.
 Se et utvalg av våre produkter på
www.braskilt.no

Be om pristilbud!
 Vinger Industriprodukter AS
 Storgata 100, 2213 Kongsvinger
post@braskilt.no
 Tel. 62836388 Mob. 95152715

**Skandinavisk
Grensespedition**

Ring oss		
Oslo	22 08 36 60	Vittjörn +46 560 50 126
Ørje	69 81 99 40	Hårn +46 573 63 87 00
Eda	62 83 78 88	Storlien +46 64 77 02 25
Østby	62 45 50 95	Östersund +46 63 13 34 19

FORTOLLING VED RIKSGRENSEN HELE DØGNET

Ved skade ring: 06004

AUTOGLASS

www.auto-glass.no

NORDENS STØRSTE UTVALG AV BILGLASS

**SNORKING? ALLERGISK?
LITT TETT NESE?**

Metallbøyle til 120,- i nesen?
Utviklet av veterinær
Ole Sigmund Braathen
Bestill: www.easyair.no
Tlf. 905 46 163 kl. 10 - 18

HAAVE AS, *Listehøveleri*

P.b. 4, 3996 Porsgrunn
Telefon: 35 51 61 50 - Fax: 35 51 61 60 / - 47 77

E-post: haaveas@online.no
BESØK: www.haave-treprofiler.no
- og du vil finne utrolig mye interessant:
Listeverkprofiler og tresorter. Bruksområder,
tradisjoner, overtro, askeavkok, tyri, hellige trær,
skogstyper, vekstområder, drivhuseffekten,
tre og miljø, maritimt listverk, finér og mye mer.

KUNNGJØRING

Vær oppmerksom på at alle
logemerker, også ved
etterbestilling,
må godkjennes av
**Heraldicus Magnus
STAMHUSET**

Tlf.: 22 47 95 13 - Fax: 22 47 95 21

TRONDM REGNSKAP

AUTORISERT REGNSKAPSFØRERSKAP

Ledig kapasitet
Spesialist enkeltmannsforetak
Tlf: 45603498 Fax: 22503676
Mail: trond@trondm.no

STOREYS

STOREYS OF LANCASTER A/S

• Tlf. 83 64 66 00 • Fax: 83 64 66 30 • www.storeys.no

Besøk:
www.storeys.no

Lisa

Saft og syltetøy
A.s Erling Johannessen

Besøk fabrikkutsalget i:
Ringeriksveien 173,
1339 Vøyenenga
Åpent: Man-tor: 07:00-16:00, fre: til 15

Tlf.: 67 13 12 22 - Fax: 67 13 22 56
E-post: as-lisa@online.no

KRYSTALLGLASS m. GRAVYRE
av FRIM.SYMBOLER - kr. 450,-
ARMBÅNDSUR (Seiko) m. FRIM.
SYMB. på skiven - kr. 1.875,-
VANTER, st. 8-11, pr. par kr. 25,-
Do. pr. 2-pack...kr. 40,-
Do. pr. 12-pack...kr. 250,-
VANTER m. FRIKSJONGREP,
pr. par kr. 30,-, 12pack kr. 250,-
SLØYFE & PYNTETØRKLE
i SILKE, pr. sett kr. 190,-

Henv.: +47/905.79.848 v/Birger

www.roys.no
Tlf.: 922 44 333

**ROY'S
SELKAPSMAT
CATERING SPESIALISTEN**

Brukes av brodrene, også i Oslo-området

Opplev KONGSBERG
- kultur- og Sølvbyen

*Vil kan tilby selskaper med
opplevelser:*
Besøk i sølvgruvene, i Sølv-
verkskirken med nord-Europas
største Gløger-orgel, eller
kanskje Kongsberg Skisenter?
Taffel og selskaper arr. i byens
æverdige Smeltehytte fra 1844.

Ypperlige overnattingsmuligheter

EN
T I M E
F R A
O S L O

Bunadssølv siden 1901

Vi leverer sølv til alle telemarksbunadene
På www.sando.no finner du info om
sølvens tradisjoner eller symbolikk
Gullmed K.E. SANDO
Sam Eydesgt 63 - NO - Rjukan - 47/35 09 05 01

**CATV- DVB - TVRO - VSAT
Bredbånd - IT Nettverk
Marine Stabilisert SatCom
Kabelsøkere og TDR**

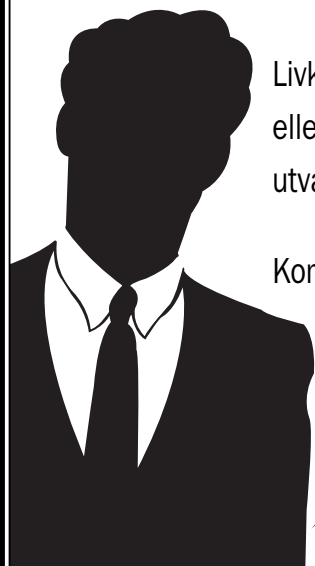
www.westron.no

Telefon:
22 02 18 10
Telefax:
22 02 18 20

INTERESSANT LESESTOFF FOR Deg:

BESØK: www.bogform.dk

Livkjole. Mørk dress, enkel- eller dobbeltspent. Vi har utvalget – og tilbehøret.

Kom innom og prøv.

GUNNAR ØYE
MENS FASHION
Bogstadveien 52 - 0366Oslo - Tlf. 22 69 34 90

Er du "FRIMURERKONE"?

- Da må du forvise deg om at din mann er medlem i Begravelseskassen!
- Det er vondt og sårt for en hustru som er blitt enke, å bli møtt med svaret:
"Dessverre frue, din mann var ikke medlem i Begravelseskassen."

- Be ham allerede i dag å bringe dette i orden!

**NESTE UTGAVE
DEADLINE
09. august
TA KONTAKT
I GOD TID**

Trenger du en murer – bruk en frimurer!
DALSBERGET'S MURSERVICE
Ingeniør- og murerforretning
Alt i mur, puss, peiser og fliser – Våtromssertifikat
Tlf. 62 81 63 65 • Mobil 915 88 299
Solbakken, 2210 Granli • www.dalsberget.no

Persienner Markiser **LADY.no** **Rullegardiner Solfilm**
SOLSKJERMING
Besøk: www.lady.no - så ser du hva vi kan!
Telefoner:
Oslo: 22 64 81 30 - Lillestrøm: 63 89 32 89
E-post: info@lady.no

Estate
BoligEksperter Sentrum AS
FOR SALG, KJØP, SEKSJONERING AV TOMT OG FORVALTNING AV FRITIDS- OG BOLIGEIENDOM
RING BÅRD HUSEBY
410 00 200 - 22 93 08 30
bard@boligoslo.no
BoligEksperter Sentrum AS
Statistisk autorisert eiendomsmeglerforretning ANNEF
Bård Huseby
Daglig leder: Megler - Servicekontakt
Mobil: 41000 200
Ullevålsveien 113 - NO-0359 OSLO
Tlf: +47-22 93 08 30 - Fax: +47- 22 93 08 31
www.estate.no

**FJELLETS EGNE PRODUKTER
SPESIALE: Raket høyfjellsørret**

Jens Hermann Wahl
Tlf.: / Fax: 72 41 11 23 **Standard** Mobil: 476 75 440
Boks 151, 7361 RINDØS

Sundstens Kranservice as
– Fagfolk på løft
Tevlingveien 1 Furuset 1081 Oslo
Tlf 22 30 09 71 • Fax 22 30 09 72
sundstens@kranservice.no

- som avtalt

En landsdekkende kjede av takentrepenører

TAKRINGEN A.S - POSTBOKS 214 - 3054 KROKSTADELVA
TLF.: 32 23 15 90 - FAX: 32 23 15 91
E-post: ektakon@ektakon.no
www.takringen.no

Vi er stolte av vår mat, vårt gjestehus og vår service, og vi vil alltid gjøre vårt ytterste for at du skal få ros for arrangementet ditt.

Telefon: 22 70 34 00
Teksefax: 22 70 34 05

OSLO SELSKAPSSERVICE AS
STAMHUSET
Tlf.: 22 41 88 18 - E-post: trygve@restcon.no

"Begeistring og glede gjennom god mat og drikke"

Oslo Selskapsservice driver også Bogstad Gård og Frimørløgen i Oslo. Derfor kan vi tilby deg arrangements tilpasset dine ønsker og behov, 10 - 350 personer, eller vår Catering leverer hjem til deg

www.osloselskapsservice.no
E-post: post@eckbo.no

Viser DU ansvar for dine pårørende

– er DU medlem i BEGRAVELSESKASSEN
av 1899 FOR FRIMURERE?

Midt i blinken som FADDERGAVE!

Kontakt forretningsfører Svein Haraldsen.

Tlf.: +47-22.47.99.90

E-post: begravelsekassen@dnfo.no

ADVOKAT

KAARE J. E. STEPHENSEN

Medl. av Den norske Advokatforening

ARV/SKIFTE - EIENDOMSRETT - BOLIGSALGSOPPGJØR - ALM.PRAKSIS

Nedre Slottsgt. 15, NO-0157 OSLO - Tlf.: +47 24 14 67 00 - Fax.: +47 24 14 67 01 - Mob.: +47 913 23 545

E-mail: stephensen@dineadvokater.no

Noter fra hele verden får du fra

Cantando Musikkforlag As

www.musikkforlaget.no

Minner om:

Karoline Krüger: Veien til Falstad (med interaktiv CD)

Erik Hillestad: Himmelens urp (80 sanger)

Postboks 8019, 4068 Stavanger,

Tlf. 51 89 46 01 Fax. 51 89 46 02

order@cantando.com

- som avtalt

**JØRNSSEN
TAK A.S**

Pb 214 - 3054 KROKSTADELVA

Tlf.: 32 23 15 80 - Fax: 32 23 15 81

E-post: pa@jtak.no

www.takringen.no

Strømmen Husflid AS

Støperiveien 5 - 2010 Strømmen

STRØMMEN STORSENTER

Telefon: 63 8123 20

**VI PÅTAR OSS ALLE OPPGAVER
INNEN REGNSKAP/ØKONOMI:**

*Regnskap *Årsoppgjør med likningspapirer

*Lønn, med lønns- og trekkoppgaver *Konsulenttjenester

Ring:

926 05 514

1440 Drøbak

REGNSKAPSVERKET AS

AUTORISERT REGNSKAPSFØRERSELSKAP

www.regnskapsverket.no

ADVOKATFIRMA

ANDREAS BJØRN SALVESEN

MEMBER AV DEN NORSKE ADVOKATFORENING

Telf.: 38 39 59 59

Fax.: 38 39 59 50

Epost: advokat@salvesen.no

Strandgt. 10 - Boks 24

4551 FARSUND

TOLLEFSEN & LIE
AUT. EL. ENTREPRENØR
ELEKTRISKE a.s

Laskenveien 70, P.b. 1086, 3204 Sandefjord.

Telefon: 33 42 32 40 / Telefax: 33 42 32 41

Mob.telefoner: 97 14 05 05

e-post: ragnar.tollefsen@tollie.no

autorisert elinstallasjon

Skips-
installasjon

Bolig- og
industriinstallasjon

Advokat Olav Farstad

- din juridiske rådgiver i Lofoten
Telefon 76 07 44 05
E-post: farstad@kystadvokat.no

Kystadvokat

GLASS m. FRIM.SYMBOLER

- et godt tilbud -
se: www.broderglas.dk
- HARRO HELLESKOV -
Tlf/Fax: +45/55.34.45.70
E-post: hh.brawo@nyraad.net

J. E. Spigseth

ORGELBYGGERI

Kvartsvæien 17, 4823 Nedenes
Tlf.: 37 03 64 08 - Mob.: 901 12 987
Nybygg - reparasjoner - stemming

REVISJON**RÅDGIVNING**

Besøk: www.gulliksen-holmen.no
for info om hvem vi er og hva vi kan
For ytterligere informasjoner:
mail@gulliksen-holmen.no

Tlf.: 32 26 41 00 - Fax: 32 26 41 01
Nedre Storgate 29,
P.b. 2013, NO - 3003 Drammen

GULLIKSEN, HOLMEN & CO AS
Statsautoriserte revisorer

NORBYE & KONSEPTA

Fr. Langes gt. 14

Postboks 279, 9253 Tromsø

Tlf. 77 60 03 60 / Faks 77 60 03 90

firmapost@norbye.no

www.norbye.no

design / web / grafisk

JOHS. IVERSEN A/S

BYGGMESTER OG ENTREPENØRFORRETNING
NYBYGG - RESTAURERING - OMBYGGING

Alkvn. 1, P.b. 2248, 9269 Tromsø
Tlf.: 77 75 30 40 Fax: 77 75 30 41
E-post: torai@trollnet.no

Corner Motell

8901 Brønnøysund
Telefon 75 02 08 77

Godt og rimelig - Midt i sentrum

De ringer...
- vi (b)iler
til opp-
gavene!

Mobiltelefon:
982 11 700
982 11 701

mithassel a.s

INGENIØR OG RØRLEGGJERBEDRIFT

Tåsenveien 26, 0853 Oslo
Tlf.: 22 23 71 16
Fax: 22 18 12 40

**FLOSSHATTER
KLAPP HATTER**

får du i
spesialforretningen som
fører hatter og luer for
nettopp ditt hode!

Sender over hele landet.

THV. L. HOLM A/S

H. Heyerdahls gt. 1 - 0160 Oslo.
Tlf.: 22 41 15 74 - Fax: 22 41 75 37
E-post:

hatteholm@hatteholm.com

Besøk våre hjemmesider:
www.hatteholm.com

- VENTILASJON
- KLIMAANLEGG
- KJØLING

**Ventilasjon
og klima-
teknikk a.s**

Haugervn. 1, 1400 Ski
SERVICE 64 87 71 20

**TRONDM REGNSKAP
AUTORISERT REGNSKAPSFØRESELSKAP**

Ledig kapasitet
Spesialist enkeltmannsforetak
Tlf: 45603498 Fax: 22503676
Mail: trond@trondm.no

LANDETS LEDENDE POSTORDREFORRETNING

LAVPRISBUTIKKER

- ARENDAL-BRYNE-FØRDE-HALDEN-
- HAUGESUND-HØNEFOSS-KIRKENES-
- KOKSTAD (ved FLESLAND)
- KRISTIANSAND-MJØNDALEN-
- SANDNES-SOTRA-STAVANGER-
- SVEBERG (ved TRONDHEIM)
- STRANDGATEN (BERGEN)-ÅSANE-

TLF: 55527000 AS SPAR KJØP-POSTBOKS 7303 - 5020 BERGEN

Trykkluft for profesjonelle

**KAESER
KOMPRESSORER**

KAESER Kompresorer AS
Verpetveien 28 - 1540 Vestby
Tlf.: 64983400 Faks: 64983401

Wilhelm Myhre
Frimurerordenen 2010

Den gotiske katedral og de gamle gilder

- så du omtalen v/br. Arne Lie i Frimurerbladets utgave 2008-03?
Nå kan du få kjøpt CD'n fritt tilsendt ved å overføre kr. 200,- til
br. CM I Leoparden, kto.: 6219.12.52743 - husk navn og adresse!

Da kan du gang på gang glede deg over br. Willy Myhres gjennomarbeidede
lysbildeforedrag (ca 80 bilder), og få innsikt i de
første frie mureres innsats, og erfar hvordan
gotikken ble til. Hva vet du om Hellig Olav?
Rex Perpetuus Norvegiae - Norges evige Konge.
Bestill CD-en i dag, og se den sammen med din
familie og hellig Olav!

MEDIAINFORMASJON FRIMURERBLADET 2009

Bladet utgis av Den Norske Frimurerorden og sendes 4 ganger i året
(kvartalsvis) til Ordenens mer enn 18.500 medlemmer.

Intet annet presseorgan kan gi Dem dette tilbud!

Frimurerbladet er fritatt for merverdiavgift.

2 x 1/1-A4
i oppslag
kr. 20.000,-

1/1-A4 kr. 12.000,-
som omslagsside
kr. 15.000,-

1/2-A4
stående
eller
liggende
kr. 7.000,-

1/4-A4
kr. 4.000,-

Priser for annonser på rubrikksider.

De oppgitte priser er for fire innrykk - i sort/hvitt

Rubr. Nr.:	(H x B) mm	Pris for 4 innrykk:
I	28 x 61	NOK: 1.418,-
II	28 x 122	NOK: 2.877,-
III	56 x 61	NOK: 2.877,-
IV	61 x 122	NOK: 5.754,-
V	84 x 61	NOK: 4.316,-
VI	28 x 183	NOK: 4.316,-
VII	116 x 61	NOK: 5.755,-

Ovenfor eksempler på standardformater

for annonser beregnet for tekstsider.

*Annonser på tekstsider mottas også som
enkeltinnrykk - og i andre formater.*

Be om tilbud!

*Ønskes rubrikkannonser i farger
kommer 10% i tillegg.*

Alle henv. ang. annonser rettes til:
Carsten S. Christoffersen,
Conrad Hemsens vei 12 B,
NO - 0287 OSLO.

Tlf.: +47- 926.10.532

E-post: oslocar@oslo.online.no

Betaling skjer til kto.: 7058.05.05226,
Den Norske Frimurerorden,
P.b. 506 Sentrum,
NO - 0105 OSLO.

UTGIVELSESPLAN 2009

Utgave:	Utgivelse:	Deadline:	Bestilling i god tid gir mulighet for BEDRE PLASSERING!
1/2009	23. feb.	02. feb.	
2/2009	25. mai	28. april	
3/2009	01. sep.	09. aug.	
4/2009	23. nov.	01. nov.	

*Rubrikkannonser selges fortrinnsvis "løpende".
dvs.: De fornyes automatisk for ett år ad gangen
dersom de ikke sies opp innen utgangen av
november måned året før de ønskes stoppet.*

X

VI YTER GRATIS HJELP TIL UTFORMING AV ANNONSER!

Returadresse:

Den Norske Frimurerorden

P.b. 506 Sentrum, 0105 OSLO

S-BYGG

Entreprenør innen
nybygg og rehabilitering
Sentral godkjenning for
ansvarsrett
Godkjent våtromsbedrift

Stamveien 8, 1481 Hagan

Telefon: 67 07 37 37
Telefax: 67 07 37 38

Hva vet du om de gotiske katedraler? Se omstående side

Når et kjært liv blir til minner

Akasien er et personlig
begravelsesbyrå med nærhet
til Asker, Bærum og Oslo

Hele døgnet kan du ringe
67 80 87 80

Kristin Kolstad-Aagaard
Daglig leder med bakgrunn som
menighetsprest og sykehusprest

akasi

Bærumsveien 375, 1346 Gjøttum

WWW.AKASIEN-NORGE.NO

GULLSMED- ARTIKLER

med
frimureriske
emblemer

Vi utfører også
maskin- og
håndgraving.
Sendes i oppkrav
(frakt og gebyr
kr 180,- pr. pakke).

- Slips,
i polyester **200,-**
i silke **350,-**
- Jakkemerke,
tre farger
400,-
pr. stk.
- Mansjettknapper
(sølvforylt) **850,-**
- Skj.kn. **650,-**
- Slipsklype/
båndkl. **450,-**
- Slipsklype/
båndklemme **450,-**
- Skj.knapper **650,-**
- Bånd-
klemme **450,-**
- Frimurer-
kule 16 mm **3750,-**
- Tinnkrus
m/gravert V&P **590,-**
- Jakkemerke
V&P, gull **650,-**
- Jakkemerke
V&P **50,-**
- Jakkemerke
akasje **50,-**
- Jakkemerke
rødt kors
(sølvforylt) **240,-**
- Mansj.kn. **850,-**
- Mansjett-
knapper **850,-**
- Skj.knapper **650,-**
- Skjorte-
knapper **650,-**
- Båndklemme **450,-**

5. GENERASJON
GULLSMED-
MESTER
SIDEN 1857

Gullsmed
P. BØRKE
ETABLERT 1857

Strandgt. 33 – Hamar
Postboks 112 – 2301 HAMAR
Telefon 62 53 64 50 – Telefaks 62 53 64 51
E-mail: borke@borke.no www.borke.no